

وړاوهیل و هوټرفام
نُه سپ

داستان کوربی

چهنگیز نَقبالی "نازاد"

3 / وپاوهیل و هورفام ئهسپ

سرشناسه: چنگیز اقبالی ۱۳۵۸

عنوان و نام پدیدآور: وپاوهیل و هورمانهیل ئهسپ (تاملات و خاطرات اسب) چنگیز اقبالی

مشخصات نشر: مؤلف

مشخصات ظاهری: ۱۱۵ص.

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۰۴-۷۶۴۴-۴

وضعیت فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیفا

موضوع: داستانهای -- کردی قرن 14

الف عنوان

۸ فا ۹ / ۲۳

Pir 3256

وِپاوهیل و هوَرفام نُهسپ

داستان کوردی

چهنگیز ئقبالی "نازاد"

ناسنامهی پرتووک

ناو پرتووک: وپاوهیل و هورفام نهسپ

مزار: چیرۆک کوردی

نوسەر: چهنگیز ئقبالی

چاپ ٲیه کم: 1391 ههتاوی

پیتچن و شینوهکاری رووبه رگ: نوسەر

دیزاین رووبه رگ: شههاریار ئاریا

وهشنگه ی:

شابک: ٤-٧٦٤٤-٠٤-٩٦٤-٩٧٨

نرخ: ٣٥٠٠ تمهن

ماف چاپکردنه وهی ئی بهرهمه ئرا نوسەر پارێزیايه

من ده زانم رۆژیک دەمرم باران له په نجه ره که م ده دا،
وهک قه له په شه یه کی له ئاسماندا به تهنه ده فرم
ده فرم و بریندارانه ئاور ده ده مه وه، ده فرم و له سپییه تی تهنه ایدا
ون ده بم

"هیوا قادر"

"نه زانین عه شقه"
پیشکه شه به تو
ئه ی گولی سوور
که هه میشه هه ز له ژیان ده که ی

سپاس و پېزانين خوهم پېشكهش كه م وه هاوړپيان بهرېز:
ئاكو جه ليليان، شههريار ئاريا، جه ميل مورادي، ژيار جه هانفهرد
كه هر كاميان وه شيوهيك يارمه تيدهر بون

له " بانقیلاوهیل " وهره وهره سیوهیل ۆونه و پیرسال له تاو تمسالئ خوهیان له ناو ریپانهیل سه ره و نانه . له فهیل ۆ رهش و چه رمئ، هه لقون هه لقون هه لئرازیه ن و گشت دیمه ن ئیستا ئه پرا گلارای هه رایبه ری له بته وی زه وی جیکه ن بۆه . من هامة ته ما سه ر له ناو که ش و کۆهیل که و بده منم - وسه وس و نه وه دلیم پاشمه نه ی کفره یل ۆ ناو زگمه - بیوه لیفه ت ته مه له ئه نه خورد خودا بر دم بنوو پ، ئیرنگه هه رده هه رده یه لاش ۆ روژه یل ۆ منه له ی کوورده و بۆ ولاته ...

تۆ له ئه سپینگ بنتۆس که هلم له گیانی هیز گرید و له وه یشت ۆ گریفی پووس ۆ هولئ له رییده و . ئه سپینگ که له ده رگای گشت یه ک ۆ ده ریایل وساس وه پاوا . ئیرنگه له پسای وه ده سما ل چه رمگیگ هه ول ده ی دن ئه سه ری ل ۆ چه وی بسپرد . ئه سپینگ که له

سۆكُ كۆلانهیلُ هَشك و رهق چهن چاپۆك نهرم و نووال
 دهوهشنیت خهیاالوی، كه تا ماوهيك هورمانُ قهسیلی ها له
 داوانُ ئیواران. هۆر و فام تیژی دیرید ئهسپ. گاڤا له
 سهوزهوارهیلُ تهپدامان بن گیرفان جوریدن. ئهسه ئیرنگه لوو
 دهسمالهگهی دهسی بییهنهو. ئهسپ لهیره دی ئراز دلتهنگی
 نیهکهید. نه نرکهی، نه **سمه کپی**، تهنانهت هیلاننُ بۆچیگیش له
 خوهی درُخ کردییه، هیمان گیژ و ومه له سیه و هشانُ دهسی
 كه لئ ههلوهشیاس. کوچگ هۆردهی رهش كه یهکیگ له موکول
 سۆکیگ نادیار ههر ئان مپهوه بهیدن و دهیدن له جانگیهی. بهتر له
 گشتی بوغز تیژ و قورگ درپگه كه دهرُ قورگ لئ گرتییه. وادیاره
 ئهسپ له بنچر ژوورهگهی ئهرا خوهی تمام لهی ناوه لاجییه.

م کور نهزانسهیل، له تاوُ نهزانسهیل ژيامه. یهکم رۆژ وه
 دهمه دالان چیمه پیری رۆژنایگه و ئیرنگه رهسیمه وه دهراوهی ویرانی
 خوهم و کهم کهم دارمیهم. سیه و بهتالی ئی ههنگه رۆژه، ئی
 ههنگه ههناسه، ههناسهیل بی قرم و قاله كه ناکاو رهشبگیرم
 کردنه. له گشتی بهتر ئی ههنگه ئهسپه كه له قورگم وه رهو ژیانه،
 ئارهما کهن و وه سهر ژانه و بالای نهیوهچییان نریهیدن له قهور.
 هیل هیل ناو قورگم دیواخان مهرگه، مهرگ له کوتوپر، شق بردن
 له ئارهمای پرسپاریگ، زیق کردن له نهویرسن و دهرهقهت وه لامیگ.
 ههر یهگُ دهس درپا کهید و دهخوازی بقهپنیده و مانگ، دیار دهیدن

به‌شهر چهنی کۆرپه‌س. ئه‌سپ وه رییگا مه‌گیلید. شه‌وه‌کی له شوونی ئلایدن. مانگ که‌په‌رگه‌یگ له مه‌رگ هه‌لوه‌سید ئیواره ئه‌سپ له‌و لایا مل یه‌که ریگا گریدن و تیدنه‌و.

هه‌نایگ من هاتمه‌و دیار بیجگه سه‌رخوه‌شی ئه‌سپانه‌یگ - دۆا ره‌و ته‌میگ که ره‌ویاده‌و - قووکه‌ریگ له هه‌یته‌ق نه‌ق، تۆ بۆش وا فجه‌ی کرد! وه شوونی قه‌سه‌م!

یانگ من که‌مه‌و دۆل، گشت هن ئه‌و ئیوارانه‌یله‌سه که له په‌سق ژێرخان و که‌ن و کۆله‌یل، له ژێر پرمه‌ی گه‌رم و نمدار ئه‌سپ و چارواگان خوه‌مان شار‌دیمنه‌و و هشاره‌شار له ناوییان کردیم. یه‌سه هه‌لئیانگرتمه‌ ها بنووړ! ئیترنگه وهخت و بیوهخت چم دانیشم له وه‌رایوه‌رییان. مق به‌مه‌و دل و وه دهم کوومرپیگه‌و هه‌لورمان، یه‌که‌یه‌که بۆنییان که‌م، توز و خول هزاران سا‌له لیان سپمه‌و نه‌مان له بان سهرتاقه‌یل له‌نوو. چمان ئاسمان ئه‌وسا زۆرم هه‌ر چه‌نه وه‌ره‌سه‌ی هسار ماله‌گه‌مان بۆ؛ گیرام گاجاریش تا به‌رینی ئه‌و په‌ر ئابادیه‌گه کیشی هات. گشت ئه‌و سه‌گه‌یله که پا نایمه‌ بان تۆک نه‌رم دۆان هیمان وه دهم ورینه‌ی بۆچیگه‌و تووریه‌ن و ناو په‌چی هیلن وه جیه‌و. هه‌ر چی ئاساره داچۆریا به‌ش ماله‌یل ئه‌ولاتر بۆ. هه‌میشه زیه‌لگم له ئه‌وه چییاد ئاساره‌یگ داچۆریته ناو

ههوش ټیمه - ناخریشی داچوپړیا، به لام ئیستا که له په پ شاریگ هه لکه هه لکم بق.

لاپه پرهیل ټ فرهیگ هه ن که من توانم پرزمنانه و ده ژی لیان بپواکنم. مه ته له یل، نه فسانه یل و چه پی چه واشیل وه یه کا نه ته قیای که یه کیگ لیان وه رنگ دو نیه ودن. بی هه لوژاردن - ته نانه ت قورب به خشن وه لاپه پرهی به تالیگ، نه ما کوروره ی من چشت تره. هام له مینه ی نه وه جاریگ باتیامه و زهوی - تا نه وره که من شنه فتمه یه نوورپگه؛ دن له سینگ و چپن کی کیانی باریگه ده و زهوی. پلانیگ برشانیا مه بان ټ کاقه ز. وه گشت وړاوه و خراوه و چه واشیلگه و. وه سه رهات راسگانی خوهم بنقسم. له ته یل ټ له یه ک داپاشیایی بنه م وه دم یه که و. له ته یل قه ل ټ قو جامه کیگ که هاتی سه رده مانیک وینه یگ له من راس هاوردنه، وینه یگ راسگانی، که ئیرنگه کاژ فه راموشی دانیشتییه له بانیا ن. یا بان بیاتام له وهر بچیا م. سه ر هه لگرتیا م و بچیا مه و نه پرا زید و ماویگ که له ناوی په له و دامه. فره له و چشته یله که گوم بونه له نوو بکه مانه سه ر. په یوه ندی خوهم وه لیایانا ئاشکراوا بکه م. به لام بانه و دیار ټ ئاکام ټ شاروه ده ری. دقاچاریگ که سه رسپه رده ی هه میشانه ی نه وله قم خه یوا بوودن، پهل و پووم هسک و رهق ئلایدن. بریسکه ی تک ټ کلگه یلم وه ره و قوی ئاسمان پهل ورنن. تا په لپ و دلته نگی دالگانه ی نه سا داگریده م، خول ټ خال ټ ئی زامه یل ټ کرمرنه ناهه لاجم که ن په لام ټ

سارپۆکی سۆک ڤ دیوارهیل ئاسنین ڤ شار بووه. دەس بکه مه وانگه لۆلان و کزه کردن دهنگاوازهیل نامۆ و ئه پرونک که جۆر بون ڤ ته سو و نمرچ گیارهنگ، به نه د ئه پرا هزارهیل پيش ئیسا. هزارهیل ئشکهفت نشینی ته نانهت. هر یه سه له دنیای روشن بیزاری که م. ناو و نیشانم له خوه م شیوید.

ئیستا که تماشا که م قهره قوشیگ که له وه رییان به تالی رۆژگار هیل پا داس وه گهز و چه پ کوتی هر منم. له هه گوهی سه رم ئه نه جەل و مه نه جەل وه یه کا هه لپشیاگم مینید وه جی. چما شوون ڤ شارپوو دەم سه رده وا له وه رییان گیف وگاڤ قلاوازه که یل ڤ ده تۆک خونالیه.

نه دی! له مینه ی رزگاری مه گهرد؛ قوتوولگ سه ر ڤ د ئاخری له کوانگ ڤ بیوه لیفه تی بوودن وه به ور، دۆکه ل ره ش و بی تامیگ وه مکیس ئه پرا خودایل بهیدن. کسرا به و و بسره ویه. ئی چنگله پرچی و دهمه گر هکیه له دیزه ی قورچه رگ ئی شاره رموز نیه که یه، له ی سه واق سرفتینه بر وه هیچ جیگایگ نیه که یه...

... وهک پرتال شپږک که دهره قهت ټ هیچ گنه وایگ نه یرید په لام ټ
لق ټ بته ویک نه کوتامه . هوروفامم گرده و نیود له نزمی خوه م روژ
له روژ به تر کپیامه وه زه ویا . مردنیش خه فته ، دقا پله ی
سه رکه فتن ټه پرا گه لواز کرتن ټ ریشخه نئ له یه که ریگایل ټ
ناوه دهس ټ ملهو پ که هیچ گه پانه وویگ له ټه نجامییان نیه . مهرگ
په پنگه ی هزار گه زی "سیاگه یله" ، ئرا گرپک بال و په پ وه پیټ راس
که یدن ئیکه فرهت ده یدن و هه لوه شنیدهدت له راخیل و
دهروه نه یل ټ تاریک و بن نا دیار، که ټه پرا ته زیگ له بانا نوو پید
برنکت دریاس له قوپی و پوکی سه نگلاخه یل تکه و لیژ، ناکاو له
سیه و زلمات ټ ره شواری هه لوه شیهیت و په لار په لار بقودن و هر
په لیگت که فیده سه ر ټ ده ننگ ... وهره و خوار... وهره و خوار...

کییه نه زانیت له ناو ئی شاره تاوانبارترین جۆله وەر ۆ وه ره سه ی داوهری منم. له دیواخانه یل ۆ خه له تیای داوهری خوه م دزیمه سه و، سرپوکوپ و بیکرچه، ته نانه ت له ناو قولتیه سه ی شه قامه یل ۆ شار بی تا شا ئاشکراوا بووم، وهخت و بیوهخت، شه و، خوه ر وه دهر، له هر کات و ساتیگ. ئه گه ر ئیسفام بگرن هر له ری و گه ز و گام کردنیشم دیاره. له یوا که من سه ره گلی که م چمان بنچر یه که یه که ده ره چه یل جۆرم تا بزنام کی ها وه دیارمه و. مه یله وارم که سیگ بچریده م. ره نگه مینه ی ته له و که ریگ بکه م. نه! که س سه ر ئه و ده یشت نه که یشتید. ته نیا سۆک ۆ ه شک و ره ق ۆ کۆلانه یله که مره و له من به ن و هه ره شه ده ن له لیم. خاستر له یه نییه مل ئی خیاوان ۆ تاریکه بگرم و وه ته مامی قوی و دلنیا یی؛ خوه م سپه رده ی بیده نگی و بیکرچه ی سه فه ریگ بی گه پانه وه بکه م. ده نگ ۆ هه ناسه بره کیم یه یمۆه بۆه وه ها وه لم. بگر ته نیا ده نگا وزیگه که ئه ژنه وم. راسه گه ی فره تر له یه گ ۆ دل م قورسه و بکه ید، پرۆکانییه سه م و هه ول دم تا له ژیر ۆ ده سه لات ی ده رچم. من دیسان یه کیگ له شو ره شه قامه یل ۆ بین ۆ چه و دیزه گرتمه له وه ر، له یه کیگ له پیاسه یل ئیواران که تا دوکوت شه وار وه ک

سایل داګه ردیاګ ده خولیمه وه. بیزار له چوار ریښانه یل نږه یه ګه ټپ له لیم شتون و پاملم که ن هه لپلیه مه و. هه یتاهه یت کل چو دم له بنچر د هروه چیل؛ له ترقسکه ی بی نزیان که وه په رده یل ټورس داخریانه. وه درو سووسو روژنایګ لیان په یداس. سیوهی قه سګانیی نیه تا له قاپی دهرانه ګه ناشکراوا بودن. ګاچار چمان تارمایی نژم ټاول که سیګ له په نجره ګه وا دیار ده یدن که بهتوی له دلّم روواکنید. هوره و که م له "ګولیا د کین" چلمن ترم. له و کاته که له پشت کوومه ی چیلګ کول ګریدن؛ له تاریکی هامه موکول، هه مسا "کلارا" له په نجره وا دس نږام ته کان ده یدن. به لام مالرمیایل له نږه و بانه و دتننه م و دهنه م له ګال. ها نږه یه بنوورن وه پښه و. چه پم کوتن له ناو پیاده ره و لاوا بووم. هورژو هوهی لافاویګ له دنگ ټاشین و ریواره یل و زلنگوهر شار ده یدن له بانم و داګریده م، له هرچئ ست ګ و رانن و مله جریه به تالم که یدن. پڅه ف ټیزه ی خیاوان شار بودن وه هه له ت شیورپینیګ که من وه ک به ور له شه ق ټایرپیای قیبه که مه و ژیر.

هیمان وه ګر ټله ش ټهیچ لیان خوه م وه دارا نه کرده م. به لام چما ګوانه یل ټه شک و پووقه که ر ټافره ت ټمه زوکیګ داکیاس له دهم و ناوزګم له وه یش ت ژهر و تیه لاو ټبن قورګم بریه سه و. ماسوولکه ی ټدم و چاوم کرج هه لاتنه و خه ریکه ګیانم دهرچوو، بالا نه یوه چیګ که له مه پمه پ پوزه یلی شه فاو لاله م ګریه

دامه و هه‌وڵدامه ئەژم ُ شیۆه‌ی شیرینی له وەر مه‌قاره‌یل له کوچگ
 داتاشم. ئێرنگه‌ ماینه‌ی به‌خت ُ بی ئووخه‌ییگه‌ که ناسه له ره‌والم؛
 تووای ده‌س و لاقم په‌ی بکه‌ید. پیۆرین ُ بنچر ئی کاره‌ساته‌ جیا له
 فیله‌سۆه‌ری من گریه‌ی سه‌ر به‌ویگه‌. ده‌سه‌لاتیک که باید و ئی
 هه‌لومه‌رجه‌ شییه‌و بکه‌ید گه‌لیگ وه‌رولآتره‌ له نقه‌چری که‌سیگ که
 مینیده‌ سه‌رگه‌و به‌ن ُ بی‌زوانیک. باسه‌ له سه‌ر هه‌وه‌جه‌و و تینوئیم
 ئە‌پا پیۆرین و هه‌لۆپین یه‌ی زوان بۆشم. زوانیک - له‌نوو ده‌سکرده
 په‌یشروو ُ وه‌م و شاعرانه‌، یه‌ هه‌ر ها له‌ گیانی - که وه‌ک خه‌پات
 دانیشیت و قه‌له‌مه‌یلێ بتاشیت و له‌ تاو ُ ئاگر ُ گوپ و تیژ ُ
 زانست؛ گۆلده‌می بکه‌ید. زوانیک که وه‌ک کلیل بورنیده‌ی له‌ هه‌ر
 قلف و به‌ن و به‌ویگ. ئووویوی! ... ئە‌پا کی بوو خودا...

ته‌ز مینگه‌نوواری من هه‌ر ده‌رنیه‌چوو. داله‌گیژان بی ئامانیک
 هاوردییه‌سه‌م وه‌ خپ. زه‌وی و دار و دیوار گشت له‌ ده‌ور بازنه‌ی
 ئاسمان، دنیا له‌ لیم ته‌نگ کردنه‌ و خسنه‌سه‌م ئە‌و وه‌ر ده‌له‌ک. دی
 وپه‌ نیه‌که‌م، هه‌مسا له‌ شوونه‌گه‌ وه‌م و گیژ داکاسیه‌م. یه‌گ ُ
 ئە‌ژنه‌وئ هه‌ر ته‌نیا وه‌ره‌نیسک ُ پۆچه‌لئ من له‌ وه‌یشت ُ ژان ُ
 به‌یچه‌لئ. دی وپه‌ نیه‌که‌م...

ئە‌و باوان چووکیاگه‌ ته‌مه‌ی شه‌قه‌زیله‌ی ُ دۆر له‌ ئامان ُ هه‌ر سال
 له‌ که‌پراکه‌ی من برد، خسته‌مه‌و وه‌جه‌ل چاپۆک ُ درنده‌گی ئاوه‌ز بی

مه دارای و له ناسمانیک کل چهو دا که بیروپایل نیانگر؛ وه هوو
 تیشه گله گله سهر ئاوهخته یه ل ُ من تماقون. ئیستا من وه
 سرخو هشی ئه سپانه یک هامة ته ما په له هورئ داگریده م. - ئا
 لهیره سه توش مرافه تی. بیلنه ی بزانیم تا کووره ترکنیده ی - حوکم
 دم وه بیوه لیفته تی چه هان له ده رگای نه وه دلئ و شک، تیر خراو
 خودایل ماینه که م.

لانه ویز له شار، کسرا هاتی، مالویران له چوارپړیانه یل ُ بی
 دهره تان. نېسپ ها له منه ی دیمه نیک، وه بنوار ُ گشت یه ک ُ
 کوومپ و ته مسقه یلئ. هه ی مه ودای شه و بیژ ُ رق له هه رچئ
 تاریکی؛ هه ی کوناوانجه یل ُ هه لدرومیانگ ُ چه وه یل ُ من! هه یرو له
 کووفانن ُ اووه ژه ی ئی لای زوان سییه که گشت کوچره یل ُ
 شه واژو نه کردئ له مه لوه ن تارپه ن و یاس گرن! هه یرو له زاوران ُ
 ده می له ماوه ی نووړ کردن! هه ی چه رملئ ی ناو دم ره نگین؛
 پیژوار ُ نومالئ و مینگه نواری گشت یه ک ُ رازه یل ُ مه گوو وه
 رزار له تاو تو له رزن. نق برینه و هیچ ئه و جوواو نیه تیه ن. یه سه
 ئمسال له دق خوهرئاوا ته وه ن نیه وه م گرپگ وانگه لقان ُ زه ردیگ
 بگرم له وهر. پاییز له چگ هه لپیچایه وه ده ما، له هه یتهق لاره و
 له نجه ی گشت یه ک ُ دار به روه یل ُ سهر وه نازه وی مړه و بردیته .
 ئی ئاوه لیخن مه که ن. بیلا شه لال وارانیگ ئاوه رپه شه ی ئی هاماریه
 بکه ید. بیلا واهیلان لوو کولپیچنه که یل داوشکنیت. بیلا هه وای

سامناک ۆ دلیمازان له تهنگا و قهرژیه لگ گیس شوپهیل ۆ سه ر ۆ ئی
ئاسۆوه بوهیده و ژیر و نوغم بکهید. من گیانه سۆهرم که م تا فره له
داخی خۆنیگ که له ناو بال و بازووم ها له هاتوچوو.

ئاخین... ناوکوکه ی شهوار ۆ قهرزهنگی!

ئاخین... قهچهر دهییهیل ۆ کرجۆله له دتووی هه ره سناک شه و!

ئاخین... ئه رخ و بهرخهیل ۆ بهرق له لی دای، گوپ گرتی له
ئاخیزه ی هسکه سالهیل ۆ ناو ده مره ش که یهیمۆه هه ر کووفننه و.
وه زانای بی زه کاوه تیک په ی برده مه سه رگهردانی به ش ۆ منه .

...هچانینگ له "دلوو" وه دهم ځ کانیگه و ته زیم. هورژه کردم و خوار،
له گیزه ننگ ځ خوار پام؛ کوچگ هورده مه یه لای بن قروتگ ځ لیلاوی
دهرون ژیر پام کردن. هاوار و زریکه ی جیرپگ وه دهم مه چیره ی
زمان گرتم له وهر و داخوومیام و دام له پا.

هه رهم که فته شماره و دهم بی ځ روا داچه قیاودن له ځاوه ز ځ رځ
له کسریم. له قه لاپوکی مه واوړ بوم. پهل و رانم دهم گریه خورده
دهس ځ گشت یه ک ځ بنجگ و دار هه نجیره یل ځ قه ی راخین و وهر
سینگ ځ تاشه یل هزار گزی. مه یله و سوور هچانینگ له هه واوړی لاوا
کردم. له وهره سه ی گهنم زیورد ژیر ځ پام باله و گرتم و وه دیاری
ځه پاتان بوشم؛ چما هر وه ځه دهم ته ییر و بالنده یل ځ ځه فسانه یی
هزاران سال لیته ځه وهر هاتن و ژیر ځ بالم گرتن و وهره و
زهرده په پ ځا سوویگ په له کړنم کردن له وهر مه غاریگ گه لواز گرتم
ځه پ سهر تاش هزار گزییگ. له به زری ځ چکان هه لفریم له ځه
چکان نیشتمه و. چما هه لفریام. وه هه لکه فته چه وم که فته له
باروه نی مه یله و سوور گیلاخه یل ځ دق مازگ ځ نافرته یل ځ پر له نجه
و لار. ناویان چریم. لاوا له من نه کردن. یا نه یینه م. هورزه چریم:

مالئاوا شوڤه ڦئیهیل ڦئیافه رهنگین

وه دیارا بټوم له شاخا نه‌مین

من کوږ سه‌یای کوشنده‌ی ته‌ږ دهس

ئیوه گه‌ل ځ که‌لږه‌مین، نیین له تیرپه‌س

له‌ی ساته له "که‌ن ځ قووله" هه‌لپلیام وه‌رهو شوون ځ بی‌ره‌ژارگه‌ی
خوهم. دهس دام له بناری شاخ ځ "سیه‌پیر" له شاقه‌ی هۆره
ناوشاخانم ږږ بق له شه‌قه‌ی بال ځ که‌و و که‌مووته‌ر... سه‌رگه‌ردانی
من هه‌وه‌جه‌ی یانه‌سه. لایشه‌و لیم نیه‌که‌ن. له مه‌رده‌میگ که‌ بږوایان
له کیس چیه و ته‌مه‌ی هه‌لاتن و ناخیزان ئه‌ور و ئاسمان له من
دئین؛ گلیه‌ی که‌ر نیم. به‌لام وه شه‌وار که‌ چونه‌زنا کاژینگ نه‌یدنه
بان زه‌وی، ده‌رانه‌یل له لیم هه‌لورنن و ویل و سه‌ر په‌تی وه ته‌ک و
ته‌نیا ئاواره‌ی شاخ و داخم که‌ن. هاوساز ځ گشت ده‌نگه‌یلم. زانم
قوروانینگ فره‌تر نییم. زه‌قینه‌ی یه هه‌ر زق داس له خه‌یالم. له
که‌وره‌یل ځ شان و کۆل قوپیای "زاگرو‌س" که‌ سه‌ر هاوردنه‌سه‌و یه‌ک
و فچراوئیانه، ره‌سمه‌و؛ هه‌نای گرموه‌رپه‌یل ځ شیفه‌که‌ر وه ده‌م ځ
هوه‌له‌ری ځ چریکه‌ی گیان ئازنینگه‌و وانگ ده‌ن له‌وه‌ر.

من باس چه كه م؟! حكايت خوهن ٠ كام روژ خوهر وه خوهى
نهيمم؟! يه تيم لاوانم له دهسهلات ٠ كام ناسواو بئ فپهس؟!
توكئ ته پ كرديم و له وهريان ٠ كر ساگرتن كوچ؛ ناو له پ گرتيمنه و
وه كزه و دايمن له ناو له پ؛ نووړسيمن وه تروسكهى ناو چه وه يلمان
له جامه ك سهنگاوښك؛ تاله مان ناوى بو. نه شين گپان ٠ تيه ل، نه
وږاوه له چنگ ٠ بئ ره ډارگهى خوه مان، ساپڙ ٠ ده م ٠ داچه قياى
ئى زامه يل ٠ عه تيقه نيين. يه ده رپه پين ٠ ره ڙهن ٠ نيمه س كه له
ناسمانه يل ٠ تر بوه ئه و رڼ و هه واله بوه نه پامان ...

... هه‌میشه له‌ی ئانه‌گۆ به‌ته‌قیه‌م وه پێیانا وه کورزم کورزم
 هه‌لپنمه‌و. هیچ له هۆره‌و نییه‌وه‌م. هزاران ساڵه‌ ئی ته‌رکه‌بانه‌یله
 که‌وره‌یلۆ سامدار ئاخله‌یان داس؛ شوون میلکان سایه‌ی خه‌یوا بق
 باوگ و باپیرانم بقوه‌. چرچ له ناو دلم نییه‌. وه ئی خوه‌رۆ نازاره
 وه ئه‌و خودای نه‌قه‌وه‌ نه‌ناسه‌؛ ره‌گۆ مالم بوپن تاشای له‌ که‌س
 نه‌یرم. سۆ کورم وه نووړ و لای زوان سیه‌یی خوه‌م مردنه‌. وه
 ده‌سۆ خوه‌م نامه‌سانه‌ قه‌ور. به‌ردۆ فره‌یگ هاتییه‌ وه ملما. چمان
 له وه‌رولا‌ی ئی زنه‌ی پڕ مه‌ینه‌ته‌ ده‌رفه‌تۆ گپۆ ئسرات ئه‌پرا
ئیمه‌مانان بریاسه‌و. تف له چاره‌م. گلیه‌ی که‌ر نییم... دی ده‌ورم
 چۆله‌.

وه دووژ دیاری هه‌ر روژانه‌ما کش له خوه‌م چنم هامة‌ تکۆ پا چگن
 له ئیلاخ له وه‌فره‌ ساڵ و قران. هه‌ی... چه‌ ره‌نگ له لی نه‌یمنه‌...
 کانه‌یلۆ فره‌یگ هه‌لدپیمه‌. کوچگه‌یلۆ فره‌یگ ناوه‌ژه‌ کردمه‌ له
 خه‌رگه‌یلۆ فره‌یگیش مردگ نامه‌ له قه‌ور، هیمانی‌ش ده‌نگاوازۆ فره
 لییان له ناو سه‌رم وئنگه‌ی تی و له‌ریه‌یده‌و...

وه سهر يه وا دی پيرم؛ گيان من دی تهرچگ نيه چونهسه که هر
 قهورئ بقه پنددهو پيم، قول دمه پيت له جيري گيسه که يل له شم
 بتاسيد. له وهر بيان شه تاوهيل پا دامه وه گز. وهک دارقئ
 کولورينگ پڙ و پووم له هازهي رووبارهيل فيسياس. سهر چه مانمو
 وه لمږ هاره له قيمه. فرمه نهمه نيه. تو توشی دهره قهت من
 چن لفاو لارمن تره که!؟ منيش دی ئو سهر نيه وهم نزیکه و له
 په رته خ کرده... ئيرنگه که تيه مه و ديار نوورم ئوسا دقجله ئي
 وهر دمه له يوا دهورمان چول نه ق. يه سه له ناو په چيه يل بيچگه
 که ول و پووسالينگ وه جيه و نهمه نيه. وه دهرانه ی له خپرگ
 گيريام ئه زه تمه ن هر هوش و سوار سواره يل ئه وسامه. هساو
 ساله يل عومر له دهم دهرچيه؛ زانم فرهن. وه خودا چه وهيلم دی
 سوو نه يرن، چه نه تک دهرزيينگ وه درو وهر پای خوم هه لوپم،
 توشم نه که ی ئه پرا به نامی و ئاخر خيري بکه فمه ناو که نيگ بوومه
 ريشخن دم ناخاله يلينگ که پايانه و له شار بوه و هه فته و دا
 روژينگ وه پيان نه چيه ئيکه تيه ن رنگ ريش ئيمه "ئايه مه يل
 ئه وسا" گرن. بوشن يه "مير" بق توواس وه خونخوای پرچ
 زيوردين خور هه لسيدي!... ئاخ هه يرانه... ئاخ په ی بالای هسک
 له خون تو...

شه وانه خو له بال چه وهيلم نيه که فيد، تا شه وه کی وه ئي دهم و
 ئه و دهم گازران سيوهيل تارنم. له ناو ريانه يل ته قيمه وه پيانا.

من و هۆره براینم. وه دەم ۆ کزهوا ئلاخیری لیان کهم و وه مائئاوایی دەس ئه پرایان له قنم؛ ئه وان وه بووردهو هۆردهو له من بوون، ئه و سه رم هه ر نیه چن. نیه ناسنه م. ئیکه خش ۆ ئه سپه یله کهن، ده وره م ده ن و نه ن له ره وائلم. تووان بگرن قه پ ۆ ریشم بکه نن. یه وایه ی هه ر شه وه مانه، کوره هه رچۆ هه ن ده ره قه تم نیه تیه ن، نیه توام که ل بکه فۆ له گیانییان. ده ربه ن نیین؛ له نوو هه لاماتم تیه رن. تا شه وه کی یه فرمانتیانه. ئه پرا هه نک له ده سییان هه یه لا که م نه م له تاف ۆ ده و تا سه ر ۆ مله ی "باجگیر". ئه وان واز تیه رن جله و ئه سپه یله گه گرن، له ی خه وه گشتییان ره شپۆشانه. لاوا له یه ک که یمن و هه ر که س له شوونه گه مقمانه و به یدن. ئه وان وه تک ۆ گوچان سه ت ۆ گ ورنن له وه رد ۆ ژیر پایان و وه هه ره شه ده س تیه رنه بن ملا و گولدان سوو که نه ده سپیچگ، منیش شه وه شپه له وه ر درارم و ملکه چ گرم و ده مپاچگانیان که م. هه ی که ن له ئه سپه یل و که م که م خه یوا بوون. دواچار وه دەم ۆ سه زرگه وا هۆردهو بووم له مه ودا ی ناوه ینمان. تیه ریک ۆ سووه گه ی که له خه وا تیه م نوورم له به چنگله پرچی کرده؛ ته مام جیخه فه گه رشانمه وه یه کا. چمان جیه جه نگه ی دو ئووردی بۆه ...

بۆمه سه قووکه ر ۆ بن ۆ میلکانه یل. خودا له باره گات چ کفری کرده؟! ئه ر قومه یل پووړی بۆشی من هام له کیش ۆ که وان وه ل به خت ۆ بی ئووخی خوه ما!! چمان یه وه به ش دریاس وه پیم ...

شه وهکیان شه فقه له لوتگه ی به رزترین چکان وهرجه لیسک ُ خور
هه لاتمه . له ژیانم هیمان نه یستمه خور چه ق که له گه لیم بگرید و
له خهوا بووم... هه میسه وهرجه ئه و من وه خه وهر بومه . تفهنگ ُ
دهرمان نارنم هاوکورمه ، هیمان پیستمه و نه کردییه . له جهنگه یل ُ
سهخت ته قانییه سه مه خهیر و پیروژیا... شاریوهر بیس نووارپه و
خاره تکه رهیل بوم . ئی "چهرداوپ" ه که دوتید دایمن له بار هاوردیم .
من نه باس له یانه هوره و بکه م . چشتیگم نه مه نییه . باسه هه لسم
بچم وه سبالخهیری داربه پوهیل . رکه و راخه یل بگرم له شه ماله ی
ماچ . سوهیلیم پر بکه م له که یف دهماخی و هه قرات ُ سه وزه وار ُ
وه هاران . بچم تا نه مردمه گوش بییه مه شاقه ی نیره که ویگ . باوهرم
وه یاد گه ل ُ که لره مه یل که فره له لییان وه گوله ئارانمه سه و .
سه ر بکیشم له بی پرتترین مه فهر گیانه وهره یل له وهر ُ مه غاره یل...
ئه یهوو... ئه یهوو...

... کلاو کلاو وه فر پرچ و پوو َ چرۆوهیل شاریدنه و...
 سیه پرۆسنه کهیل ههیتاههیت پر سینگ هه قرات َ داره زوه و
 ویلووال َ قه ی سهر نسااران کهن. مانگ کسرا هاتییه و وهک کۆرپه
 ساوا مل یه که ریگا گرتییه. قه له قوخان َ خونالی ئیواره له
 چیتوجی سهر ئاسۆ دامه زریاس... قولپه ی ئه سر َ َ چه وهیل َ
 منیش دی له دهره قه تم دهرچینه. مق به مه و دل َ سۆه یلم پر که م
 له گهرده لۆل و رازیانه و شاقه ی که و... وه لات له ژیر َ باله یل َ
 ئاوه لای من بیکرچه هه لازیاس. له دلیمازان، له گولدان سوو، کاو َ
 گرتگ له چوارپیان َ که ویه خ و گهنم زیورد، له شه قه ی بال َ
 گاکه موتهر و جوانی میناخ َ قه ی که لوهزان... ماچه یل َ قه سیل َ
 سهر کانی.. بۆن و برامه ی گولوه نی شوپه یل َ پر له هه قرات
 میخه ک... هه ی خودای بان سهر... تو له قوام ئیستای من چه نی
 نزمیت.

هه مسا کۆرپه یل َ سهر و له ش په تی وه زیقبال َ و دهنگاواز منالانه
 تیه نه پیریمه و، دۆه ته یل وه تلکان په روینیان و کورپه یل تیرکه وان

خوهیان ته پام درېا که ن. ده لږ و دوو نښواران له ده س "کوچ
سه یای" هه لږ و لوچ شه قره گین و هه ردهیل پوکه ر بوون وه
ته له دا که ر ټاو. - ټاو! یا وه هار؟ - من له ناهمیه ری و نه هات
له بان ټیه تیگ مرکه و ده م و وه ده م ټیچن کوومرپه و خو
داگریده م. وه لات کش و مات له ژیر ده وه رچه ی زیرگین ټی
ته لوبیمی چاوه پوان ټاخیزه ی په پ ده وار ټاسوه. خوهر هیمان
که وانیک به رزه و تا نښواره سالیکه... ټی ناوه ژه که تو له گولدان
سوو ده سکر دیه وه پښ؛ وه قه یه خه ناو نیشان کریاس...

دۆای سالان دوری هاتمه سه و. باسه لوو دهفته ره گه م بئیه مه و؛
چشتیگ بنۆسم. تۆ ئۆشی من گوڤیامه یا ئی ولاته له رهنگ
هه لگه ردیاس؟! کهس وه پیریمه و نیه تئید، کهسیگیش نییه.
سۆهیل خوه م گرم له چنگ. بهزه ی داگرئیده م. خوه م سپه رده ی
دهس پۆزانن که م، له ی هه لته ت شه قه رگینه له گشت یه ک باوان
چوو قیایل و له گشت سارۆکیه ییل ئلاخیری که م...

کامه؟! چشتیگ وه ک پرسیارئگه. گریه ی وپاوه ییل، دیاره وه ئی
وشه هه لوه سیایه. به لام وه ی ته رزه که تۆ ئیسفای چاره پۆزنی
خوه د گرید؛ قه لپاچ کردن چوار وشه و سرپووو کردن
راسه لاته ییل تا هه ییدن چنگت نه یده بان ئاکامه ییل زیه ک. ئیواران
که له ده ر که لا داجمیه یید هامییار ئه ژم سارۆکیه ییل به، وه ملیسه و
له چه ق که له گه سه ره و نانه. تاشای تۆ لییه سه نه خوا ناکاو ورده
که پوو هیل ناو له پت دا قه پنن. هاشا لیته ...

وه ره لای ئی ولاته، باوه ش ئاوه لا کردنییه، سه راسیمه په ت له
ریواره ییل شیونئید. هه مسا گشت یه ک ریواره ییل گیر و ویر داوا
که ن بنه میده و دهستیان و وه ک تاسوو که ر بنه یده نه خش تیولتیان
و ئه سه دوا یان بۆشئید. تۆ وه بیژ چاو هه ره شه ده یید له لیان،
دهستیان له قوپی ناهمییه ری و به تالی داجر نیت. له ناو یانه کهس

وه ته له وکړ من نیهود. مه گهر یه کیگ له نه و بالابه زه یله که له ژیرسای باله خانه یل ُ هلاتن ته شیشیکر ریوار تیه لینگن؛ هان وهت ما تا خوهر که وانیک به رزله ی ماوه ی نیواره ساله خونچه ی ده میان وه پشکنین ُ ماچینگ پیشکش بکن. بیجگه یه که به رجد، نه وان هه رجار بته قیه ن وه پیتا؛ گره و سهر بته ویک وا لیت روواکنن که تو تا ماوه یگ هر شوون په شیو ُ جاده یل ُ ترهک له نیواره سالید. تو زانی هر له ناو پژرانن خود وه گره د نه وانه ناخافید؟ له ی ساته وهخته دهر ُ ورهت داچییه سا. هیچ له یانه، هیچ له یانه... تو له وه رییان ُ داخوازه یل ُ دهر وونت هایده چاخ و له ر کردن ُ برینگ وشه... یه وه زور نییه. له شار بیزیایده وه ته ما دیرید له بیوان په یدات بکن! یا له ناکاوا بته قید وه یه کیگ له لییانا نه گهر وه تیتالی چاو لیت بقوچنن. تو وه ناشکرا کاو ل کوره و بق هیلیت وه جییه و. وهک زایرینگ بیمراد له هه له ته ی هه ردان داگه ردید... هیچ له یانه... هیچ له یانه... نه فسانه توشید: "کور سه یای" زوانی وهک هه له ت شیورین وشک، شه که ت و وله که ت له گل و گوچان که فت؛ وه دهم ُ هه ناسه ی سه ردینگ مرکه و دا له بان تیه ت ُ رهق و تا شه وه کی بیهوش، له و سییه چل زه مه ریر و یه خبه نانه خه فت، تیه ت که چه نه لامالینگ بق سفت چه ورگیا وه ناوشانیا. له وه نه و دوا شه وگار فره یگ هاتن و داگرتنه ی. له ژیر ُ بال و به له چه ق ُ سرپوکور خوه ییان شار دنه وه ی. شه وارینگ که

په‌رده‌یان له وه‌فر و کوچگ داتا‌شرا بۆ. ئەفسانه ئۆشید: "کوڤ سه‌یای" له ده‌روون ۆرکه‌و راخ هه‌لات. وه‌ تیه‌ت وشک و ره‌ق گیر مازگن پا داوه‌ گه‌ز وه‌ هاوار به‌رزینگ هیز‌گرته‌و پا. که‌وره‌یل وه‌ تاو زایل‌ه‌ی ده‌نگی له وه‌ پای ده‌س کردن وه‌ گرموهر و جیکه‌ن بۆن. هه‌رکه‌س هه‌رچینگ ئه‌و وه‌ ده‌س کەفت؛ که‌وکه‌وین ۆر خوله‌کوانینگ، نو‌قمه‌ساری بن ۆر گوله‌ماوینگ؛ رکه‌و راخه‌یل بۆن وه‌ باران و ته‌گر.

به‌لام گن‌پانه‌وه‌یک تر باس له ئه‌وه‌ که‌ید؛ کوڤ سه‌یای شه‌وه‌کی جۆله‌ خسته‌و خوه‌ی و تیه‌ت ۆر سفت و کف ۆر دق مازگن، هات له دتووئ ته‌نگ ۆر ده‌روه‌نیک شان بو‌رنید که‌ ئه‌سپ له به‌رامبه‌ریا هات. جریوه‌ی ئاگر رکاویان گیرا له یه‌ک. ئه‌و مره‌و برد یه‌ی نرکان؛ شاننیان ره‌گ و ره‌وال کەفت. ئی به‌ر و ئه‌و به‌ر کۆه هه‌لایه‌ جیکه‌ن بۆ. یه‌ی مل هاورد ئه‌وشان ده‌رکرد. وه‌ل یه‌کا ده‌م نه‌چه‌کانن، ئه‌سپ پرمه‌ی کرد و ئه‌و چاو هه‌لبرئ له چاوئ. قزم ۆر یالینگ که‌ له یه‌ک دۆر که‌فتن؛ ئه‌فسووس خواردن ئه‌را ئلاخه‌یری له یه‌ک نه‌کردن...

واران له وه‌رئ ته‌ماوی ده‌روه‌چه‌گه‌ سه‌ره‌تاتگیه‌؛ کلگه‌یل ۆر شمخالئ سه‌رد و نقره‌وه‌زئ شیشه‌ی په‌نجه‌ره‌ گرن له شه‌ماله‌ی ئاژانن، له‌وانه‌سه‌ من باسه‌ ده‌رئ سات ته‌شیشه‌ی بکه‌م. له‌ پشت ۆر

چراخهیل ُ سوور ُ سهر چواربيان، له تهپلهسپ و كهويهخ و كهپهميه، دهرودنهيل پر پيچ و خليف، له بهرزي يالهيل. له وهيشت ُ رونج باسه بووم وه خومهپهژهي كهو. سهر لهنوو تولهپينگ گرم له وهر. بي ُ نلاوبيم هام له پهژارهي پيشروو رهسنيگ له هه لومه رجم له ته مته مه لول. ناخلهي دهریده م ُ دال و دهی له پانتای رهش ُ ئی ميلكانه له ناو سهر م داله گيزان كه د. پاو لای ساړوكيم كه ن. وه چنگ و ده توك هه نجنه م. خون ُ ديزه ي ناو سهر م فيشكه كه يد له سهر تيهت و كوچگ بلاو بوودن. سنيهر ُ خونالی تليقياگم گرم ُ م وه شانوه له ژير ُ قورسيي نه گبه تي؛ دهس دم له بناری شاخ. وا دياره له ناو ئی تهر م ُ سپوكوپ و نمرچداره يه كم جوله وهر م كه گيان رهوياس ئه و پي .

ئه گهر ناگر ههر يه سه تو وه ناو له پ بوهره ي؛ كووم مه كه نه په ويه وا. له گيفه ي ديز كوچگ هورده ي رهش كه دريدن له جانگيه ت. له تر به يده ت و له گژ ُ بهرزي خوه د داخرومیده نزمی ريخين ُ رهش ُ په پرنه گه. بيلا ئه وان تيره يل ُ رهش ُ خواهان بهاويژنه و جانگيه ت. هه مسا شه و بان ُ ت گريد و دوزه مه ت تازه وه بوو، له منه ي ئاوه دانبي به. كييه خوازي وه هروهوش ماتووله گه ت بپرواكنيت، له يوا كه تو ئه را هه ميشه له ي ناوه چيده دي كه س وه سهر نيه كه يده ت. بيلا دقاجار گهرمه شيني له وشه يل، له داوان ُ خيز ُ لاپه ره يل ئه را شه و ورياي گوپ رنيايل بمينيدهو. چشتيگ وه

دیاری له خود بیل وه جییه و. چما ده رانه یک له دور رملّه و که ییدن.
به لام له نزیکتر هه رچی هه وڵ دەم نیه لۆرمه ی. ئەسپ له دور مپه و
به ییدن و دلّیه که میگ واز بگرید به لام ده رانه گه سه رد و سپ ته ک
ده یده و دقا...

... ھاى هېچ هايده کوو؟ کپيامه له يهک و به تاليم له يهک.
نرکى ساتهگه له ژيرُ له شُ ته له گهى خوله مږ پاشنښته هر چي
دلته پرېه و ته شيشيه. کورزم کورزم نازيه تبارهيلُ بي ماوا و مه فېر
که خه مهيلُ بونکزاها له داوانتيان؛ له تاو نووږسن و شووفارى
سه رسامکه ر پوچه لى هسکتيانه و بردييه. ھاى پوچه ليهيلُ
کرمن... باسه له خوهم هه لام وه ده سميه تَ هاوارېگ له کاوُل
چوُل ده رپه ږم. تاريخان که ليته زهوى گرت و په ناي يانهى خيال
به م؛ له سر بانه ييل خه رگين ته قيه مه يه که ريوارُ بي مه تله و
ناوقهى جه پياگن. بي به زه له دريژهى ناهامارُ سه فېر واقتيه و
بردييه؛ ته نيا له ده رفه تَ سه فېرېگ بي گه رانه وه. يه باسه هر
ئهسپ بوودن! يه و هزاران چو يه ديمه که مينن وه زه واره ييلُ
سر لي شيوياى و له ري مه نزل و ماوا داگه رديانه. ده مييان ها له
هال وه تنُ بريک وشه. نه سه دووا که ن يان نووږا ديمه سان ناخر و
نه نجاميان هر له ناو ئي هه له ته يله برپاسه و. هاتئ بي هاو ده م نه پرا
خوهى له پساي هوره چرېدا!!... که سيگ چوو زانئ...

ئەسپ لاپەرەیکە لە شەكەتیهیل من هەنای لە هەبیرین ۆ ملهیل ۆ
 مائئاوایی وەرەو قویی سەفەر چیمە. هەمسا ئەو ئاخڵە ی مانگ
 دەیدن و خودایل لە مەفەر بەرزەبانئیان لانهویژ بوون. من خونی
 زاتی ئەسپم. بیکرچە لە شەواریگ مەرگ لە شوون، چنگ نامە لە
 هەلقی و تاسانمەسە ی. ئەو وە مینە ی هاولفیک ئەرا وەر وەجەل
 شەوہزانەیلئ مەگیلا؛ من لە وەیشت و هفار ۆ ژاو دەروونم لە دەس ۆ
 مانگ ۆ گەرچە کە چەق ۆ کەلەگە لیم گرت تامازوو خون بۆم.
 خونینگ کە توژ بەساس لە قە ی سەرم و سیۆلم. پیرە پەلنگەیل لە
 نوورسن ۆ من بیزارئ لە ساپۆکی کەن، لە مانگەشەوہیل بیکرچە
 سەرەو دانەن لە بان هەر دو دەست و وە مئیسەو تماشای مانگ
 کەن کە لە جاران دلپفینترە. من لەیرە چە کەم؟ من خودیی کام
 وەلاتم؟ لە کوورە من بووم وە بەشیگ لە ئیوہ؟... ها وە یادم
 شەویگ لە وەر تەو سزیام. لە توو پیخەفەگەم لافاوئیک لە ئەسپ لە
 چوار دەورم زلە کرد من وە هەر دو دەس هەولدام سەرگەو
 بەنەیل ۆ دیز ۆ هەرەشە کەر لە کمار گوشم برەونمەو. وە دەم ۆ
 زریکەوا هەلپەریم لە خەو و پرسیم ئەگەر راسە کە چراخیک
 دایرسانینە ئی ئەرا تاریکی ئاخڵەمان داس؟! تو باوگە کە لەیوا وە
 دەنگ ۆ نزم وەلما قسە کەید یانە نیەتوئید!

- دەس بییەن لە دەسئ، وەک ئاگر سوزئد بەسەزوان.

- كړ داوو بکیشن بڼه وه نووړ کام لای زوان سیه وه؟ هه پړوو بان
بنووپن وه ئی هه مگه ئهسپه که وهرنا نه له قورگي .

- ها ئمجا هاي نه دياره و. هه مسا لرفه ی ئی لافاوه مالگه تیه ریډه و
زهوی. هه مسا من له وهره سه ی رهش ُ پیخه فه گه م بووم وه
هاوهل ُ ئهسپه یل ُ گه رجه ی ناو قورگم. ئیوه گشتی خو
داگریډه تان. بیلنه م تا گړی بسرهم بیلنه م سه ره و بنه م له ناو
له پ ُ مه رگ... بیلنه م... ئه وه سه تاریکی چوار دهورمان ته نیه...
بیلنه م...

... دۆه شه و ئایلیگ له کار بۆن یهیمۆه، له هاتووچوو و زڤه ی پایان زڤه و بۆم. فچراوڤیان بۆ. وهک چاوهار شوومینگ که له کڤوکی شه وار دهم سوو، وه کوله چوویک له دو گه زی قه یه وهڤر سه گه یل هه وال دلته زنیگ تیه ریڤن. دهم دانام له که له که و له ی دم تا ئه و دم دهره چه گه وه گه ز و گام هه هاتم و چیم. گاجار بلا چه یک له سه ر ئاسوو چه وه یلم ته مام له پشت دهره چه گه بلا چانه و. تماشیک له نکام هه لمژی و زانستم دۆای گڤیگ ئه لانه سه گرمه ی هه ره سناک ئاسمان گۆشه یلم کاس بکه یڤ. له تر برده م؛ په لام بته ویک کوتام و بڤ هه لوه لا لاپڤچیک داگیرسانم، هه ر له یه کم پووک دۆله مای مه زۆک پرسیاره یل له ناو سه رم ئه ژم گرتن... ئه پا به ش خوراو دهس له قه ییه و بۆ، هه قه و ده رانه تالانم کردنه؟ ئیرنگه که دی کاو له هسک و چهک و چۆلیگ فره تر له من نه مه نییه. ئه پا کهس منه یکه رم نییه؟ زانم له ش بڤ گیانم بو وه خوراک وه شیاتان چو له. سه روه ی وای سییه یگ هه ر ئیرنگه داگرتیه سه م دۆا هه ناسه یل هه لمژی له دهم روواکنیت و لیم دۆره و که فیدن. گشتن من هیشتنه وه جی. وهک ره قه مار له ناو مه غاره یل هه ر پل خوه م، ده م، جیواز که م، قرچه قرچ گشت ره سمه یله گه مه، چمان دڤرن له

وږاوهيل و هوږفام ئهسپ / 37

يهك داچهكيهـن. همسا تا چهو كار كهيد ديمهـن ناهمپيهرپيه؛ كه له
ژير دهوار ره شه ههور ناو شاخانت قوچنپدهو. نمه نمه باران تپكه ل
و نهرهق و سووري نهرهيل چهوت رشپيه به بان زهوييا ...

شهوانه له ناکاو وهک بالفرنهک له وهرتایر مهگه دراتی و هوونکی
شهوار گرتت وه باوه شهو. ههردو دهست نایده بان ُ که مار
پلهگان. وه شان سهنگینی لهش خسیده مل دهسه یلتا. هلایه
ههواور ماقتهو له ئاسمان برد و ئی هه مگه ئاسارهیه. شهویگ له
دالگت پرسیار کردی یه چهس له بان سهرمان!؟

...یه شوون هرپهوش که یکیشه یله وه شهو، بی مه نزل و ماوان...
ئیکه تو هه لوپیدان و هرپهوش شوون ُ چارواییلیان دیت. یه یموه
که ی له توو ره شگه یلیلیان رشیاده زهوی. هوونکی شهوار تهنگتر
گرتت وه باوهش...

... مهگسه كزی دهور ُ له پگیک كه بون ُ دپن و گه ناتهی
 ناوچیک گرتییه له وهر؛ پامل ریوارهیل كهیدن تا وه دهسمال ُ دهر ُ
 لقت ُ بگرن له چنگ و وه په له گام دانهن. له یجور وهختهیل باسه
 نوای هه ناس کیشانت بگری و بখেیدانه و شماره. زورقول كه م له ی
 هه لومه رجه درام. ئن گل تیه مه و سه ر ُ كه لاکیک كه ده ن ُ گه یلن
 كه فتنه سه و دهیشت. چوار چه قه لئ ولوا بوه هه ر كام وهره و لایك.
 ماسوولكه یل ُ له شی هه لایه هان له حال پوترکیان. چهن حرامیگ
 سه ر كرده له توو له پگه كه ی و لیو قه پوز و دهم و دگانئیان له
 خقن و گوشت سیس و تیه ل پیرگیاس... دگان كه نه ریچه و، قه پ
 كوتن له یال و دق یه ك، وه له تره له تره له دهور یه ك كوومه به سن و
 له یه ك داملكن. چمان گشتن مه سن. له هفار ُ ئن گه رما و تیخ ُ
 تیژ ُ خوره؛ گریفرئ هاتییه نه رایان. جاریكتر هه لامات ُ له پگ
 تیه رن و هه لتهك هه لتهك شیتالئ برهنه و. كه له سه رگه ی وه و گرده
 ده ژ مه نییه سه ی. چمان سام و سیه و چشتیک ها له ناوئ، هیچ
 حرامیك نیه و پزید بچوودن وهره و نزیكئ ... یه چه یگه مردتییه؟! ...
 له پگ ُ نه سه په یان نایه میگ؟! ...

له په‌ر میلکان وه‌ل ۆ خوه‌ریدان ۆ سووا سیاتی داو‌ل چشتی له دور
 رمل‌ه و که‌یدن. له نزیکتر له‌ف ۆ فره قه‌تێگ له خه‌ره‌نگه‌ز و مه‌گه‌س
 و مه‌له‌وه‌ره‌یل ۆ تره‌ک وه‌ره‌و هه‌ر لایگ با‌له‌و گرن. چمان وا
 که‌فتییه‌سه‌و ژۆر ۆ په‌ر ده‌وارێک. وه‌ تمسالی با‌ل وه‌شنن و
 خینگه‌یان چۆنه‌سه‌ که‌ ریواره‌یل ۆ ناو ده‌روه‌نه‌یل ۆ که‌و، له هه‌زار
 فه‌سه‌خی گرێک له شوونه‌گه‌ مه‌سه‌ که‌ن له زرنگه‌ی گۆش خوه‌یان
 دلن‌یان که‌ که‌سه‌یگ هۆرین‌یان که‌ید... هاتی له‌پرگیک...

گه‌لتاف دانمه‌ سه‌ر ناها‌مارترین ده‌روه‌نه‌یل و رکه‌و کوچگه‌یل، ده‌س
 ده‌م له گشت یه‌ک ۆ لیژ و بنا‌ره‌یل. لاپرتنگ خه‌مه‌و گشت یه‌ک ۆ
 چروه‌یل. هه‌مسا له بانا وه‌ک کوچگ سانگل کریه‌م وه‌ره‌و خوار. وه
 ده‌م ۆ پوو‌قه و رمه‌ی قه‌تێگ چم ده‌م له پا. له "سینیاگه‌یل" له
 "سیه‌پیر" له هه‌نان ۆ "که‌ل ۆ جۆلا" گشت یه‌ک ۆ له‌شم پراش پراشه‌و
 بوودن و له به‌توی هه‌ر تیه‌تیک به‌شیک لیم مینید وه‌ جیه‌و. بیلا
 گرێک له ناو ده‌روه‌نه‌یل سه‌ره‌و بنه‌م. له توو وه‌لنگ ۆ چرووه‌یل
 مه‌فه‌رێک هه‌لوپم. من له گشت یه‌ک ۆ جووخه‌یل ۆ ژیانم باسه‌ بی
 کۆتایی دوپاک خوه‌م بکه‌م. خوازیاره‌یل له گیانم چ‌ل ده‌ن. وپه‌ لیم
 مه‌که‌ن، کوره‌ من رۆ‌له‌ی جه‌هانم له ده‌وه‌رچه‌و و زریکه‌م کل‌گ
 مه‌نه‌ن له گۆش. له نیمه‌پوان ۆ زیپه‌که‌ر وه‌ جیه‌و مه‌یلنه‌م تا شیتال
 گشت یه‌ک ۆ په‌یوه‌نیه‌یل نه‌ورپه‌مه‌سه‌و.

بئ قهراری هه وال ناوختیکه که وه بئ کووم هه لکه یډ و گل دور
 گل دور له ناو ته پ و توژ خوهی هه لپلنیدم و له دريژهی داله
 گیژان سهختیک له زهوی جیکن بووم. لاپه پریل له بهتالی
 رزنمه و. جهخت له سهر کال و مه کال هیچ کم. دلنیایی قت و
 قورسیک له بنه پرت مه زوک نییانگری تیه یډنه و سهر دس و
 قولتیسهی رهنگامه ی ته مه نگایل ژونه، له ناسو و دیمه نئ
 توسانه یله شاریدنه و. یانه هن ساته وه خته یل پیشوون که بارکوله ی
 قورسیک له وړاوهیل و وړاوهیل فا و کانی و کوش و کوهیل که و
 له ناو لاپه پریل رزانمه سه و. له شه واره یل هوونک تا دم به یانان
 دانیستمه وه دم "میرشکار" و گوش له دنگی ته کانمه. نیرنگه
 له ی سهردهم سقان پتوکیه له نازاژگی و کولولی پینووسه که م
 وهره ولاتر، به رزه بان هیچ نه په وزیکه که له بانا تکا داکه یډه ناو
 قورپاته ی سلوول و زندانم که ریگای هه ناس کیشان و پهل وه شانن
 له ناوی نییه. بریگ وشه یل هه ن که له دهفته ره گم کووم که ن و
 مه یله وار نیین. بریگ جوانی و نالی، بریگ به خته وه ری و
 ده سکه فته یل تیه نه ملما و کزره و بوون و پلینه نو، بریگ له بره یل تر
 که هه رزه قینه یانیش له من پاریزید، بریگ چه واشه یل و لکه رم نیین.

وهخت و بیوهخت مله جاوهکی و سه ره تاتگی که ن. بیلا له قه له م
 نه که فن چینیک نه که مه و نه که به تی هه ن که هان له ملاقات و
 هاتووچوو یه یه مۆم. مزنه م وهک داله شپ سه ر کردنه له دتووی له پگ
 و که لاکه م و وه ئه روای له سه ر په ریمه و هه و آل و روژناینگ نییه
 بییه مه و دهس. شه ویگ "میر" هه قاتی ئه لاجه ویگ ئه رام باس کرد.
 له وانه که چمان قاره مانیک له ناو کتاوهیل ُ "بورخس" دانیشتییه و
 په یشروو دهیده و:

... کل کردنه شوونم ئه پرا سه رکیشی له میژمانلیگ که دهس له لی
 هه له وشیاق. رۆله من ته بیب نیم؛ سه رم ئه و سه ر داژگاریش هه ر
 نیه که ی وه لی لای مه ردم له یواسه که به شدارم. خودا خوهی خاستر
 زانید. کوتوپر خروپره گه گرده و کردم؛ جلوه پ ئه سپ کردم و که فتمه
 رییا، زلمات تیه ریکه شه و، چه قوو بنایده لی نیه وریاده ی. هه رچی
 کاره ساته هه میشه له تیه ریکی قومید. ولات ُ ئیمه پره له
 ته رکه بانهیل ُ چۆل و هۆل که له یوا وهخته یلیک هان له وه ره سه ی
 ده ی و دیوه زما. مه ردم ُ ئی زه مانه دی بروایان له دهس چیه. له
 ژیر چرای به رق دانیشن و خه یال که ن رووئینه ن. ئه وه ئه لان بچوو
 شوون ُ ده م ُ گورگازیگ نییه. له تیه ریک به ن ُ ئیوارانیک جوان
 ئه زمایک دهس له لی هه لته کاننیه. ها وه یادم ئه و ساله یه کیگ له
 لییان دیم، له دۆره و هه ر داوول ژنیک داشت. له ی دیر وهخت ُ داوده
 له یره چه کردیا! ئه لاجه ق بۆ. چیمه دور و نزیک یه یهه و بۆه دارینگ

و پړوپوو دهرکرد و بالا روواکان و چي له ههوا... ههرسهی کهس دی گوش له من نیهتهکنی...

وه قهول من نهکردن؛ وهنه کهس مال وه "بانقیلاوهیل" نیهوهید. چرچ له دلّم نات ئەما ئی زامهته کهفتهو وهرم. مالّیان له "بانقیلاوهیل" بق. نیهزانم تهنیا مالّیگ وهی زوقوم سهرما که وهرک له زگ میه رهق ههلاید لهیره مینهی مارو کوو کردیادا! شامکهران رهسیم، کهلّین و بقچگ وه سهرو پای پهتی هاتن وه پیریمهو. دهمه دالان هاتو ئەپریان. ههوسارو ئەسهپهگه بهسامه کوّلیگه و له دهر مال. رانماییم کردن وهره و لامهردان. نزیکو ناگردانهگه له توو جیخهف رهش و چرکنیگ کورپه لهپرگهی له نهزو گیان؛ وه دروو ترۆسکهی چهوی هات. چیمه و سهرینی ههوالی پرسیم. رهنگی مینیا د وه زهرده ژوه. شوونو دووژه یلیگ له دم و چهوی په شام هاوردون، سهری بون وه هیزه. چرکن پرکن هلایه نوورس وه منو چمان زهرده خه نهی نیشته سهرو لیوی. ئەو یهک ناوورد دم بچهکنی؛ باوگهگهی ئەپام نهقل کرد: "میر" چمان دس له لی ههلوه شپاس، لهوای ئیواره تاگهر شهوهکی وهلو دهی و دالا وه کوله چووینگه و ها له کیش و کهوان چهن جار وه دم خراو و نهسهق خوړپاسه لیم:

- ئه‌ری باوکه تو ئه‌پا رخت نیه‌چوو؟ تو ئه‌پا ئی هه‌مکه ئه‌سپه
که هه‌لاماتم هاوردنه نیه‌لورید؟!

یه‌یمۆه وه ئی دەس وه ئه‌و دەس ها له وه‌ره‌سه‌ی گازپانه‌یل . چۆنه
که هه‌رچئ بکه‌فیده‌و وه‌ر له‌پئ هه‌رووش که‌ید .

... باوگ یه‌یشه نا ئه‌و بانئ: قزم هه‌فته‌یگ له‌یه‌وه‌ر ئه‌سپه
چه‌تالیک وه‌ قه‌وچگ تاق برۆه‌ی کردییه‌سه‌ ده‌مه‌و . ها یه‌سه
"دکتوربه‌گ" دیده‌سه‌ی! زامه‌ بۆچگله‌یک وه‌ دروو فره‌تر نییه‌و
ئه‌وه‌سه‌ هه‌لایه‌ خاسه‌و بۆه .

وه‌تم هه‌و! دی ئه‌پا ئۆشید برا! یه‌سه ئی‌رنکه‌ زانم چ خه‌زه‌ویک
ریش ئی منال به‌سه‌زوانه‌ گرتییه‌ . گازپانه‌یل ئه‌سپ تا مردن له
خه‌و و له‌ وریای ولکه‌ری نین . یه‌ هیچ ه‌لاجئ نییه‌ هیچیش ئه‌و
بان ده‌س من نیه‌تید . خر و په‌رگه‌م گرده‌و کردم؛ دالگئ وه
ده‌مه‌دالان هاته‌ پیریمه‌و و لیم لالکیا نه‌یلیم ئی کوپتیانه‌ بمرید .
منال هه‌ناسه‌په‌رکه‌یی بۆ، وه‌ ئه‌و چه‌وه‌یل ته‌وله‌ق سه‌رئیه‌و هۆرده‌و
لیمان بۆ . چشتیگ تواس ملاک بکه‌ید . جامیگ پر وه‌ سه‌رئیه‌و شیر
هاوردن دان وه‌ پئ . نه‌وه‌دل جامه‌گه‌ برد وه‌ره‌و ده‌م، گوپیک
هه‌لقورپان و ئه‌و دۆای رشانه‌ ئی ناوه‌ . وه‌ ده‌م گریان بی‌ نزیگه‌و
وه‌ت:

وړاوهیل و هورفام ئهسپ / 45

... نیه توانم له لڼ ملاک بکه م هیچ نیه تنه نم ملاک بکه م ئهسپیک ها
له ناو قورگم ئووی باوگه چهنی سه رم بلاچنیده و... ئای باوگه
قورگم...

دەس لە پا خەتا نیە کەم. هێمان هامە پەژاری داستانەگە ی "میر".
 دەنگیگ لە ناوی تێدە گۆشما کە ئاشناسە ئە پام. هەرسە ی حەرام و
 درام رمیامە سە کۆل ناواخون ۆ نەکار ۆ دەنگاوازیل ۆ ئە پڕۆنگ
 پەری. مووریژە رەشە پەخشە لە گیانم، لە تاو گازپان ۆ خەویگ بی
 پە ی و ئەنجام هەلوارکیامە. مردەزما ی ئە فدا لیک گۆلە وە گۆلە
 تەنانەت لە رۆژنای و خوەر وە دەیشت پە یجۆرمە. هەگ ۆ زگ
 هەلما م خول ۆ خال سەیسەرکە یل ۆ ژاوخوەر لە ژیر ۆ پووس ۆ زگم
 چۆ لە پەر لە گیانم ئاخیزیەن و شوون ۆ چنگیر و سزرگە ی قەپ و
 قورپنجکییان پڕ ناو زگم ژارو کردییە. مە قزم چۆ ئاو کول سیتگە
 دەیدن. تەمام نیشتمە سە هوو لەری؛ وە دەم ۆ ژان ۆ گیان ئاژنیگە و
 کە یە یمۆه کوتران گریدن. سەرم کە لاو ییکە لە ناو دیە کە ی چۆل و
 هوولیک کە دوا تاسە و هۆرمانە یلی کە فتنە سە و تک ۆ پای
 ریوارە یل ۆ بی مە تلە و و لە ی ناوہ چینیە. کلە اوە یل ۆ چۆ لیک کە
 هوو هوو با یە قوش لە ناوییان ئاخیا س و دە سپە روە رد ۆ یە کە یە کە
 زاو رە یل ۆ ئاوردی من کە ن.

... هوښم ها وه خوهم. له سهفهړ ډريڅ، سهفهړ شوپ سالهيل ډ
گه ناته و وارانتهيل ډ ليق، پپر دهوار ډ كه پهميه درپمه وه. له
به يانهيل ډ سهواق؛ هه ناي بوومه له رزه و قاهيلاڼ شين له پهي، له
كناراوهيل ډ ليخن پهل وه شانم، يه سه ساق و سمم بوه وه ماواي
كه ومارهيل ډ ژان و ژوو كه له گڅم چه ماره ي ژانتيان رقتيدهم...
رکيه م... و شه کيه م...

میرکهو! میرخاسه که! جامیک قه ترانه ها وه دهمه و. هه لَقورنمه ی
 و ره شواری له گیانم زق دهیده و دهیشت. باسه دابنیشتام وه دهمته و
 و فره تر سترُ ئی هه واورپه بدرپام وه دهسمیه تت. باسه
 وه سه رهات کولۆل ئی مه ردمه وشه وه وشه له دهمت بژنه وپام.
 باسه کامیراکه م هه لگرتیام و چه نان پۆرتیه ی جوان لیت بگرتیام.
 ده میگ هه ناسه ییلُ قۆل هه لکیشای پوک دای له چوخ و له گولیک
 له قالیه که هۆرده و بۆاید. وه ختیگ که فتیده و یاد شوون سییه ی
 میلکان خود و نفرینه ییل گیرای که سی کوپ خود بردنه و ژیر گل.
 توام چریکه ی خاوه ن هزریگ له بغده ییلُ بی مه چه ک داتاشم له
 داخه. که له بخه م له گیان خودم ئیکه ش وه ک به سه زوان وه کلُگ
 تامُ ژانُ زامه ورده ییلُ دهس و لاقم بکه م. وه خودما نیه و نهم
 له ی په رته خه درامه دیار تره کا. ته وه ن یه گ هه لورم نه یرم. هیچ
 ئه و بان دهسم نیه تیید... چه بکه م... دهسه لاتم چه س؟ له ریفوراف
 وارانیه ییلُ قرژنگ و قلا؛ تام قه رژیه لک له بنُ زوانم؛ بۆن دپنُ
 گه ناتیه ی وه ته ییلُ ناساز و هاو زایلُ نه یارُ ده رۆنم، هاوه لُ
 هروبیفُ شه وار، خه له تیای له دهسُ کومه ته له وه ییل، دیوه زمای
 ده رۆنُ له روومه ت هه ر منالم، بیخه وش و بیخاوه ن له یره

وڤاوهيل و هوڤفام ئهسپ / 49

داگهرديامه . هام له وهرهسهى شهتاو نيانگري زهمان ... هلامات بئ
مهياراي سيٽوهيل ُ وه سالا چئ ... سيٽوهيل زونه و پيرسال ... كفر
كى له بارگات كرده خودا يه بٽوه وه چارهه ... وهى هاوار ... وهى
هاننا ...

... تهك دامه له سوک ديوارهیل بهرز نَشكهفت هزاران سال
 لهيه وهر. چوار چمکتيان له ناو هق نالالهیل شهوانم دووژتيان
 هاتييه سهو يهک. سلولويک چوار کوز که له ناوي وه سر پيس و
 پوخلی و ميژ، قه ناره کيشم. چنه سوو دهريزيک ناسمان ليم
 دياره. ته نيایی گهرجه يک چه ورگياسه قهي ديوار وه رايوهرم و وه
 بيژ چه و نوو پيڊه پيم. وهل خوهما وپاوه کهم. به لام بلووهی هيچ
 دهنگاوازيک لهيره نيه زړيڊه و دهيشت - مهچکت بته پڼ له دم؛ له
 خوه دور بکهف تا نه وره که جه مان هيژ دهيدن وه قورگت هاوار
 بکه. قوراتهی سلولوم چريکانتيه وهره و بنچر و قوپي ناسمان.
 زايلهی دهنگم نهو قهي هيچ بقهر و بونه وهریک دانیه نيشن. کيه
 له يوا دهيدن وه دم ښښښ شه وه و!؟ کيه له يوا نازيه تي له ولات
 به شه و کهيدن!؟ بيژ زانای و زکاوت وه ته مای نه خورد و
 پاشمهنه ی هورد و هراش ئي جه هانه داسلميامه. تامازرو ناوهخت
 و نووخه يک که نه پرا گرنگ بايدن له ناو دهروچ بهرز و بلين
 سلولوم کزروه بخوهيد. هامة ته مای قه دهريک که خودای نه وه و
 نه ناسيک باسه بجرنيڊه ی. يه هر خود خه ياته ی خام ناوی و

نه گبه تیهسه که له قولتیسې د اړزیو به ختم هامیاری بومه . هیمان
ولکرم نییه قورپاتې بهرز زندانم وهره و ههوا پرپیه، له بانا
به نهوش و قرمز شیتانه یک چپیه وهره و بنچر دیز و سهراتم،
که خوهم گله و ه گله ی گریه یلن ته نیمه و له ناوئ مرکه و دامه .
نیرنگه ساته وخت چرین کزه ی مالئاوای و دایرسانن لاپیچیکه .

دهسه زرانې له وهیشت گریفې دهرانې ه لوریاک دهرون،
ناکامه یل سخته و ناوهدس، و سهراته یل یه لاونیم و
وه لاتیل قران گرتی که تو له ناوییان و ه قد چزیگ په لپ
نه ورائیده له زهوی. مف ه لکیشیت و زانیت لفاذگ مینه ت
دهرون خودی که تمام شق بریدیه و ده مییه و. دوزخ دهری
داچییه سا و له بانا گشتی رشیا سه ملتا. تمام ناوه پوت بده له
جوانی و زنگانی ...

دهرانه یک وه تاو ه لورانمه، هراسان دهره چیک کوتامه سه ناو
یه کا. میراتیگ له بهور له شوونم مینیدن و جییه و... یانه گشت
گیپانه وه بی نامانجی و ناهه لاجیه له دق دهس دوزخ. دوزخ خیک
که گوران دهنمه ی؛ دوزخ هه واپری. له ناوه یین مرگ و زیان
هه لوورکیه م... خه تای تو بی خه تائیه ... گونابارانه پاک ژیایده .
نیرنگه دهرانه گه ناوه لاس. شافه ی ناو ناو مه پزه یل، هر خوه ریډا
بوودن و ه اوهل خه الووی من. نیستا هه قا له ی ناوه درامه و

دهیشت. چەن پرسیار **ئارادە** بکەم. دەس ۆ خوهم بگرم و لەی کەن
و کۆلەیلە پا بنەمە سەر کوچگەیل ۆ ئۆ فێیارە و بکەمە و ئەو دەس.
ناهزە لەیوا شپ و مەنگۆل. مشتێگ ئاو بوو ۆنج؛ گومەیلێگ ئاو
بێیە دەم و چەوا، دابنیشە دیار ۆ کانی زلایکە و تا تەزت دەرچوود.
ئاوگە مکیست کەید...

توسان وه زوانیگ ئه له ج به له ج له **سوماره ی** درهخته یل ټی بهر، به ونه یل ټی هیچ نه پروز. ناکام ټی شاروه دهری بنچینه م هاوردنیسه خر. خاکه پوزی له کولانه یل ټی پر له خورپ و هق ئالال. شه وه ژانه یل ټی بی پایان که گرن له لیت و داملکنهت و شیته و کهن و هر په لیکت وه دم ټی چه مارهی ژانیک په له کپن بوو. نه گهر هر رسته یک بوودن وه سووری شمړیک؛ هر وشه یک بوودن وه گریه یک، خودنازاری و ناسپاسی من هلوپن شوون یانه گشتی له قهی له ش ټی من مینید. رزگارینیک که من له ناو وهم و تهم شک وه پی بهم، هر دم ناوهدس تر و کهس ئه و مه پوس تره و بوود. توسان وه زوانیک پیچه وانهی گشت یه ک ټی زوانه یل. زوانیگ دیرزا و بی پینوس و پیته ک. بی ناوهخت چاودیری ته له وکهری بی مه تلوه. بی یه گ ټی هاومالی بکه م وهل ټی ئه و دهره قهت ټی نه بوونه که یه یموه دیرید په له کپن که یدن و ره و کسرا هاتن.

من وهل ټی کیا دهرکه فتمه؟! هره کیشه کیم له سهر چهس! چون بزانه یه ی گام نه مه و نووا دو گام هه لنیه گهردم ئه و دتوا! چون بزانه له پسای له قوام چه له خوه م کسرا که م له ناو به پرت ټی هسک ټی زوانیک که وه ناگای من پل نیه خوید! چه سه دقای هه فته یک

ههگْ سەر کیشم له ناو خوهم قولاجیک فرهتر و بهتر مژيامه و کسرا هاتمه. کیه ئیقههه وههوه نهبۆنی ناقههه خوهی بگرید؟ ئاخ "میر" کهشکا منیش ههه له دهورهی ئیوه بمردیام و له دهورهی ئیوه بژیاتام. له "خاکْلی" کلْ چهو دام له زهدهپهپ سینْگْ ئهوه وهییه که ئیرنگه هلایه دی له ژیر بال تیهریکی شاریاسهوه. قوته ئامان لیم بری، گرپگ دانیشتمه سهر ههرد. کورْگ و بی پیت دهس له قهییهوه بق تهکهوه دام له تیهتْ سهختیک. وه دهسْ چهپ نفرهتهیلْ قهرژیهلگین رهوانمهوه وه دهس راس نووای فهغارهی خونیک که له دهمهوه هات گرتم. ئاشکرا گولویک خون له ژیر پام تووژ بهستا. زانسم ئی هههگه ریگا که من وه بی ههلهولا بریمه، نزیکهوه له ئاکام کردییه. خلیف من له بانْ تیهتیک له ئی بهرزهبانْ ناوهدهسه ههیتهق خستییه له جهرگْ گشت یهکْ دپندهیل و دالْ چپم. لوه دهفتهرهکهه دهمهوه. قولتیهسی نهوهتهنیهیلْ لیخن له ناوی تیژیالْ کریانه هیلم؛ وه گیهگیل بچن وههوه پهیمان، وههوه شهقْ رکه و کهورهیل. وه یهکه ریگایا خوهیان سهپهدهی لیژی "دهروهه زهرد" بکهه... "میر" گهپ زریکهوه هلاوردن جوانترین پۆزهیل بییه ئهپام. ئهوه دهنگه که لیوهت کردیهوه له دهسی ههویایدهوه و داگهردیاده.

... رۆله وه من توشن لای زوان سییه . بهو دیار ناخر خهیری . نهو
 ساله ههما سال من له مال نهو دهیشت نییام ، خوهش نییاشتم وه
 کهسا بتهقم یا ناو چهو کهسیگ بونیام . ناخر شهړی نهوخوهم به
 هق من نیه ، نهو دهسه لات څو کهسی چهس باوگه . نیترنگه نه من
 نهو کورمه نه تهنانهت هور و فامم گردهو بوو که پهیشروو بییه م
 چه بو . یهگ څو نهقل کهم ترسم سوو برینگ بان ناقړم بگرن یه نهپرا
 نی چشته یله وهتمه ، نهلبهت من تاشایگ له کهس نهیرم ؛ هه ر له و وا
 که من و "شهکهروهگ" وه یهکهو چل نهفر کوشتیم وه چل قورئان .
 بیلا باس کوشتن څو "حهیبب" نهپرات بکه م .

چما هه ر دوه که بو وه خودا ، فهراموش نیه که م . شهړ ناوهین حهیبب
 و "حهسام لهشکه ر" له ترکانن څو دژمنی و هاومالیان چریا و ناگر
 کهفته و ناوه . حهیبب پیانگ دراکه دار و بالابه زری بو ؛ شان و کوډ
 هه لکه فتی . وهختی گولوهنی به ساده و سووار نهسپ نال بو ؛ دالگ
 ههیران جوانی و لیها تووی بو . بهختی بسزید له جوانی برای بهش
 نهکریا بومن . هه ر وه لوو یه کا سقان تهره کانیم و په له و دایمن . بهد
 نهیشته مان مالی ناوا نهود . مالیان له "ماریانپرو" بو . وههار سالیگ
 له میلکان داجمیا و چی تا نهملهی "داودخان" و پانسه د سووار
 داجمان نهپرا خارهت مهسوری . "حهسام لهشکه ر" له زانایی و
 زیره کی بلیمهت بو . شهوانه گشت څو نوردی وه زاو و زتول دایمن له
 بار و له تنگ نه میمن و چیمن نهپرا پاچهی "چهرداوپر" . له گه زاف

خوهرشم نیه تی چه ئە پات بۆشم. راس و پاک لە هی عمرمه وه ناهه ق
 وه مل پیاگیگا نه چیمه که سوو ته وهن رۆی نه وهم یا ته نانه ت
 پیا له هی چاییگ بخوهرم و رۆگیر بووم. پیاگ باسه شوون پای خوهری
 هه لگرتید و بزانی له کووره پا دانه یید باوگه ... له چه ن جیه جهنگه ی
 سه خت ئی هۆزه رزگار کردمه. بۆمه نووا رهو و رۆله بجم قوو کردیم
 له میلکان و گیان دهر کردیم. هه نای سوواره ییل که له ر تیه نه و جی
 نوورن جا ته رهو به چه نییه. حه بییه ده مئ داچه قید خه جل بوو.
 شووفاره ییل شوونمان دهنه و دهس. ئوشن هال و خه وه ر یه سه. له
 خوار ته نگ له ناوه یین "قلأ" و "که ل گه وری" - رۆله تو نه با
 ببه له یید یانه که ئوشم! - سه نگر گرتنه و هانه ته ما و له مکول
 وسانه ئە پاتان. ئوردی خان که دی زانن له **هاماچ** نیمن تا
 "بانقیلاوه ییل" فره تر نیه ویرن بان و هه لگه ر دیه نه و. دهست حه بییه له
 نامه ی داجرین.

ئو و سا له هه ما سا ل زیف فرهیگ له لیمان چی. زمسان
 داگرته مان. قران که فته ناو ریهن و مالات گشت. کو ره بۆچگله م
 توش نوور خوهرم هات و وه کو رییه ی له کیسم چی. له مه رگ
 کو ره به تر داخی تر له دل م بۆ. به نامییگ که حه بییه هاورد و ده و
 بان ... تا رۆژیگ خان چرییه م:

- "میر" له مال و ماوای خومان پامان برپاس و بییهش بومنه. ناوره و سرگرهردان له دهرودنهیل، لییه فرهتر دی ئومورمان نیهچوو برا. یه بهنامییه، دژمن شادکامی دهیده لیمان. باسه قال ئو چونه و فلان وه سره هاتییه بوپیمنه و.

● ئاخر وه چه خان؟ دهسه لاتمان چهس؟

● خود زانیت ئوه ئایه میک نییه له یوا ئاسان ئو تهرپنه وه سرخ هاتییه له هورهو بوید. ها له مینه یه هق خوهی بسینید، من ناسمه ی چهئی کینه تیه. ئیکهش برا ماجه رای ههیرانه به نامییه گه ئهرا تو و گشت. باسه ئیمه دهس بخهیمه و نوا. قه تلئ بوپیمنه و.

● خان چه ها له خه یالت؟

● "میر" ... دو کوپ خه سوران تو دهر کولینگر ئو ولهدزنده نه. کوپ خیز وه هه ر فیت و فهئی بوه بخرانه و خود.

● "خوله" و "ههسه" ئوشئ قوربان! ئهوانه قهسه م خواردنه و ریخ برای نانهسه چال. ئهسه چق دهن وه سه رییه و؟!

● تو داوه تییان بکه ئو دقای وه مل من ...

"خوله" و "هسه" جفتیگ گوله‌ی برنه و بۆن. زۆرم "خوله" وه ئه و سیۆل زهردییه و که خهزه و له ناوبرۆانی واری. ههرسه‌ی داۆن ئه و لوو دژمن به‌لام هورمه‌تم گرتن و هاتن. له دیواخان دانیشتمۆن. ئه‌وان تفه‌نگه‌یل له ژیر ران خوه‌ییان مه‌زانتۆن. یه‌یمۆه لاپیچ کیشان و چای کردنه بانیا. تا دهم شه‌وه‌کی وه ده‌میانه و بۆمن، خان وه‌ت:

● تا ئه و وه بان دنیاوا بوو، ژیان له ئیمه هه‌رامه. ئه‌ر برا هه‌یرانه براژن "میره". ژنیگ وه ئاوس وه زۆر داوریه ئه و دالگخیزه. غیره‌تدان سه‌گ خواردییه‌سه‌ی؟ بان یه له مله و بکه‌ن هه‌ر وه ئی شه‌وه قه‌سه‌م ئیختیار ژن و نامۆسم دی‌رین.

دۆای چه‌نی بی‌ده‌نگی "خوله" له سیۆه‌ی ده‌س خوه‌ی سه‌ر دراورد و ترۆسکه‌ی زه‌ردیک له چه‌وی دره‌وشیا. وه‌ت:

● شه‌نگ نه‌یرم.

"هسه" هیچ نه‌وه‌ت. قه‌سه‌م شکه‌نه‌یان کریم هه‌ر ئه و شه‌وه. شه‌ور و به‌ین بق وه یه باناشه‌و من و چه‌ن کوپتره‌ک ده‌وره‌ی ماریانپوو به‌یمن و یان له ناو، خه‌وه‌ر بی‌یه‌ن وه پیمان...

... رۆله يانه كه مه و ډول ئه رات، تو سيدان؟ وه دهر دُ
چهى تو خوهن؟ ئيمه خوو نه زانسيم كړ وه رڼو كاقه زه
باريم. هر ئه پرا دڼو زه خاسيمن. وه رُ زه يمان كوور
مه ن و يه سه وه كووريش مريم. ئه و دهوره ئى سه واده له
كوو بڼو؟!

بالاى به ختيگد بو! هي مان وه هي مان دهوره چه و وزيكه ي ئه و ژنه
ها له گو شم و زانم شوون دوودمانم كه يده خوله كوو.

من په ژاره م يه بڼو بزانه چه وه سهر ئه و كوربه كه له براگه م له زگي
بڼو. هاورډون. ته قه له تفهنگ هه لسا. دو جار بڼو. دهنگ "هه سه"
ناسيم كه هوار كړد؛ دهور دهور "هه سام له شكه ره" بره سن. وه
سهر په چيه گه په پيمه و ناو. فره ي خوه م دامه ناو نه خوا دهور
خوله و هه سه بگرن و كه ل بخه ن له گيانيان. "خوله" هه رڼو تو شى
هاوردڼو مالمه نه زرى. له ناوه د هر دو ژنه خه فتو. يه كيگ له
ژنه ييل هر له ته قه ي ئه و ل، ساچمه ناژن بڼو سهرى له ژير له شى
جووړه جووړ خونى بڼو و پرخه ي هات. چه وئ كه فته ليم راجله كى.
ته وه ن برده ي. خراويگ داپيم: ره شبگيرم كردين دا لگ خيزه ييل؛ وهل
كوو ييل "قووچگه" ده س كردينه يه كى كوشتينه م.

وه سهر يه و زامدار بڼو له تره له تره هي ز گرتو و پا توواس بقه پنيده و
تفهنگى كه له ژوره سهرى بڼو. ئه و پراو نه يشتمه ي. ناو سينگانى

گرتمه نیشانه و وه قه د گولّ قالییگ ئەلته کانمەیی... خۆن له دوگولۆهی لۆتیی فیشکه کرد. نالان و وهک بندار وه بهرزی خوهی دارمیاو لایگ له دووار لامەردان هاوردە و خوار... له چریکهی ژنیگ لاوا کردم. ههیرانه بق. چۆ قی ناو ئاو له رزیا. بهزهی له دلم نه ق. وه تم:

چه وه سه ر سهر ۆ کورپه هاوردی لاپریاگ. مه گهر "میر" ههر له یوا له لیت قه بول که ید!

لالکیا بی تاوانم "میر". ئەرا گری تماشای جوانیی کردم. وه سه ر ئەو ساچمه یله که ناو مه مانئ وهک مایه که و شلپانتۆ له خۆن؛ له واتای نه ق بوشیده ی. ههیرانه مل بهرز، فه رامۆش نیه که م مهر له مردن. له په ر شاله گه م خنجۆکی دراوردم. "خوله" له ته قه تفهنگ چه ویگی قه لاپۆک بق. وه ت:

"میر خه زه و" دامه سه ر قه سه مه و هه دید چۆ کوورم کردی!

خوهی فپه دا و هلا کرد نووام بگرید. برنگی دامه و دهیشت. ئەوه ل نیشتمه و بان سین ۆ گ هه بیبه .. بی بهزه ی چۆ بز ن سه ری بریم. وه ئەسه کامی هه لگه ردیامه و لاوا له ههیرانه کردم. مه چهک ته پانتۆ له ده م، زوانی گت کردۆ و وه ره نیسک دا و نۆزان. ده می گرتم له چنگ وه تک ۆ خنجۆک خسه و نه رمی و سفیدی پۆزه یلی. زیرکان...

زریکان... وهک زگ ماسی دو له تییان کردم و پاوینکهیل پای
وه پییانه و بریمه و. له وهر ژان چه ماره داودن و فلیق خوارد.
ماتله نه کردم خنجوکه گم کوتامه بان مه مگی. نقی چی له بهن.
کرجوله بق، دی جم نه خوارد. کورووره دامرد. هاتمه و دهیشت
نزیکه ی گولدان سوو بق. هوونکی دم سووه گه هاته پیریمه و.
دم خنجوک وه په پ شاله گه پاکه و کردم. سووار ئهسپ بوم
هیشتمانه جیه و. له و ساوا هیمان وه هیمان چریکه یگ ها له ناو
سهرم. چریکه یگ وه دم ئی هه مگه ساله یل ژیانمه و کیشی
هاتییه و دازایه. قیژه ی هه لوردن جوانترین پوزه یل... زانم وه چ و
وه چه رزام تا هه سان باسه هه قه و بییه ن...

ئو شه وه دی پا وه گه ز نه یام نه وسام له وره. له په یمان ئابادیه گه
دیم بلوزه ی هات. قوورپه ی گا و ئه سپه یلیگ که ره و کردون. تالانکه ر
لاوه له هیچ نه کرد مه گه ر زه وی سیه. کورپه یل زهره گشتی خارهت
کردن دان له بار هه ر ئو شه وه...

مەرگ پرتال شپڙیگه که من کوتامه‌سه‌ی له کۆل داوڵ خوه‌م؛ وه دیار تهرکه‌بان هیچ نه‌په‌وزنڭا. وه ده‌م ۆ وای تمسالڭک ورده ورده هر شه‌کیه‌مه‌و. ده‌نۆک قلاوازه‌که‌یل تا نه‌وره که له لیم وه ده‌یشته‌و بۆه هه‌لدپینه‌و وه نه‌جاننه. چه‌وه‌یلیم له بن قورپۆتگا زوانم له ناچه‌یا. لچ و لیو و ده‌م و دگانم گشتن.

دیسان نه‌وه پڙیکه‌نینه‌یلن که له شوونه‌گه وه‌ک داوڵ هه‌شکت که‌ن. سه‌ره‌خوه‌شی و هیک ۆ هاک و بسکه‌ی ژیر سیۆل. فچه‌په‌وه‌یل ۆ بڨ کۆتایی. سڙگ وه‌شانن له ناو بازنه‌یگ وه قه‌د دو که‌لتاف که بڨ هچان وه ده‌ور خوه‌د هر مه‌گیلیه‌ید. نه‌وه ته‌خت و نه‌وه تناف، هه‌یتاهه‌یت وه هر دو بال به‌ژر ۆ نه‌سر ۆ خورپه‌گای چاره‌یلت نیه‌که‌ید. په‌ژاره و زقوم بریسکه‌ ده‌ن له ده‌رونه‌ت. نه‌وه باله‌یل ۆ شوپه‌و بق وه گز داوڵتا؛ نه‌وه میرات ۆ خه‌رک و نه‌وه گورده‌یگ که گل و پلئ که‌ید له ناو نه‌له‌ه‌یی که کوچگ ۆ ته‌ختیگ له چاره‌په‌قی داپۆشانیه‌سه‌ی. یانه چاودیران ره‌ته‌ومه‌خوه‌ر ۆ منن که وه‌ک داڵ له بان ۆ بازنه‌ی مەرگم هر هان له هه‌یته‌ق.

ژهنگانن ښه لکه فتهیل ښه نوو؛ ته رجمان ښه ليوه خه نهیل ښه
مه زه سوور، کلکلهی ساز نهیل ښه کلاو سوور؛ هه نای له نېسپ پایاوه
بوون ژنهیل وه داوان ښه گولارا و گولوهنی چین و هره و پیریان.
جنازهی تهخت ښه تاوس ښه شوپه جوانیک له باوشییان روواکنن.
شیره کوپڅی که له سال قران و ورسیه تی و زوقوم له نه بهرد ښه قه دهر
لیکریای و زه مه ریر ښه ناسمان و زه وی بق وه شمس ښه یخ و له
تیژی خوهی بریا. ناوایه که گه لیک بایه قوشن وه دیار قلاهی تاریک و
دارمیگ و ژونهیگ که هیمان زایه لای هیلهی نېسپ و خر مهی پای
مه یته رهیل له دق دیواخان ښه گه وره دانیشیته و ناو تاق تاقهیل ښه هزار
تو...

هیمان چاو ښه تالانکه رهیل ښه واسوار نه ژنهوم؛ له ژیرا تیهن و دس
دانه له بنار ښه "ورده لان". میرکه و که تیهیده و دیار، پا له رکاو له
شهس ښه دهو شان وه شان ښه "چه قووتیژهیل ښه"، بار خارهت له
شوون، وه منزل شه رپه و لیکه کوپه گه ی هه ر زق بوه وه گریه ی نووړ
لای زوان سیه یی خوهی. شوو فارهیل نه وړاو نه یشته نی هه ر یه گ ښه
له دورا هات چینه پیرییه و چاو ښه شوومیک دان وه پښ. له وا که له
مه رگ جوانه مه رگه یل دهن وه دهما و کل کیشن...

تهخت و تاوس که فته و سه ر له فهیل ښه چهرم ښه میخه کین.
دهنگاوان ښه شین و وهی و هیکه ی دتهت نازه وهیل وهک نه روای وای

نادیاریک له و وهربیه له ریه وه. زایه له ی شووم گشت ۆ کۆرپه ساوایل هه لوارپکان. دووان منال بووکه په پوینه گاننیاں له ژیر پای گه ل ۆ هاوسان ۆ ژنه یل هیشتن وه جی، وه زامهت له تلوو بۆین کهفتنه لا. نه تۆنیک له هروو ناوهخت ۆ خوهی و شیپ ۆ شاپ ۆ ژنه یل ۆ دوگیان رهویه وه و مهگهسه هه لگرتیه. ئه و ناوه له ژیر تووز و خاک و خوڵ شاریاوه...

باروهنی چهفت وه مه نزل نیه رهس. شوپه جوان له ناو ته ره مه گه ی که فیده و لاو و مرکه و دهیدن، لیو وه خه نه یگ زه رده و که ید و له پ ورنید له ناو زامه یل ۆ ناسووریک که له ژیر په راستوی تا وه ناو سینگان ۆ هه لدرینه ... دووان خنجۆک ژهنگن و دارزیاک وه ده م ۆ هاوار و زریکه ی هۆر هه نجنیکه و درارید. وه ده م کفر و نه سه ق هاوار که ید و خوړید: هاوار... هاوار... مه رگ ۆ من بنی نیه تید مه ردم. په راستۆم جیره وز ۆ خنجۆکه یل ۆ ده مکۆل ۆ ژهنگنه که یه یمۆه له ژیر سۆم چقیر دانه و هه لاتنه ... بیلن له مه رگ من ته زتان ده رچوود... با گشتی بزائن من قوروانییک فره تر نه ۆمه ... له ناوهخت ده رانه لیم هه لورائین و له وه ریان کپویه و شه خته به نان هزار سال ۆ وه سه ر داگه ردانینه م...

راسئ بتوای زامهت فرهیگ وه خوهم نییامه. یانه گشت له یهک جیان. هیچ پهیوهندیی ئاشکرایک وهل ۆ یهکا نهیرن. من ههولدهم چشتیگ لییان ئهلورم و بنه مه دهه ۆ یهکهو. دهس و لاقم شوپه وه کهم؛ له ناو خوهم خلیف دهه و لهی وه دهه دهه دۆره وه کهفم. خه و خوولیا ییگ، جوړیگ سه رخوهشی، جوړیگ دهه بهن نه بوون ۆ ئه سپانه و وه پییه و نه چین شیتانه تیهید داگریدهم. هه ره له وه ههینه سووک بووم. کوتران ۆ قه سگانییگه. ئه پرا یهگ ۆ هیچ له لی ئوسوول نیه و دن. گرپگ مق بهمه و دل و له خال نادیارپگ هورده و بووم. رزاریگ له وینهیل ۆ بی پئویست و وه دهسه و نه ق هلاماتم تیهرن. وهک فیلم وه یهکا ههنجیاگئ - له چهپ وه ره و راس هه رچئ تیهن لیلت ره و بوون. ئی مزگانی و هه وال سه هوری ده ریشه وهل ۆ خوهییانا تیهرن؛ یهسه ئه پرا تو ئاشکراوه بۆمن بنووپ وه پیماننه و خاس لیمان هورده و به تاویگ تر ئاوا یا بۆمن. له کو تایی تو دانیش سووک و سلان له شوونه گه دا کامیهید. به لام هاوکات سزرگه ی قه و یگ وه دزیه و خوهی سپه رده ی ده رونت کهید که تو نیه زانی چه وه لیتیا بکهید. ئیکه بال و قولت وه ته رت ۆ کهفن و سلایان دی وه دهس تو نیه مینید. هایده چه و له توو کراسه کانیش دی مه فه رت نیه گریت.

هەر یه بۆه... هچان هچان و بییه لّ بییه لّ هاتییه و چیه . بئ
یه گُ وه ئاکامُ ترهکا بتهقنیدهت. ئه گهر لای تو له یواسه که یانه
له دهرونُ مرۆف رۆشنن و هانه ئی بانه و ئه ی ئه پرا نیه و دن وه
پرتال شریگ بگریت له لییان و کلینگ ئاژنییان بکهید. هەر یه سه
هه گُ له دۆجار تیهیدهو سه ر وهختییان نووریت سارۆکیهیلُ
قهسگانیگ بۆنه که وه دۆه فلی هاتنه ده مپاچگانی تو بکهن .

له هیلې نښه سپ راچله کاین. وه یه که و سهر راسه و کردیم، وه سهر له فیل څه هلیگین څه ناو وهره و په رنگاو دیزیک له په یمان بی هه و تلیشانیم. ښکار کردیم هزاران ساله خه و داگرتییه سه مان، بوپه و له یه ک بومن و ته ماشای ناو له پ څه به تال یه ک کردیم که تووز له لئ هه لسا. ده رانه یلگ وه تاو نریانه و. شیشه و جامه ک له سهر تاقه یل وه ناره زا هرووش بون. ماسیه یل څه لیکه له ده ممان ده رها تن و خوه یان سپه رده ی نچرین بن څه گوله ماو کردن. هوو کردیم و نښه سپ مل خسته و ژیرمان له لیوار څه تیه ل و تفتیک جنازه یلمان له پال یه ک شوپرايشوږ له وهر څه خوه رسیس هه لاتن. له گرمه ی دیول له ی خه و چیمنه و نه و خه و. مینه یکه ر له تاف څه ده و له لیواره یل څه تره ک وه بیه و هره کیان و دقا لاپه ریل نه نوسراو کتاو څه ژینمان خسته و سهر ناو. هوو... مه سه وځ بکولید، نیمه وه راسی توش څه ژان و ژوو هاتیمنه. لیکه ناوه ختی که له ره ژه نمان تارپا له دوگه زی ده م څه ده سمان پژمولکیا و هه وراتی پهرت بق له ناو خوشلین بوو درنی که که له سهرگ و مه چه ک څه نیمه له ناوییا نه پای هه رایه هر نوقمه و بق. له ژیر خه رواریک بیده نگی و بی پرساری بق وه به ور.

له هیلەئە ئەسپ هاتیمە دی. له وەر مەغارەیل، له ناو هەلەتەیل،
 وه پای پەتی نایمەن له گز دەو. هوو کردیمەن و وه پەیحۆر
 ناوینشانەیل. تازەتر له ئەسپ له یەقینەیل. تازەتر سۆه و دەرون
 پڕ کردیم.

ئەپا مەرگم، ئەپا قەژمەرە کردن وه مەرگەساتم، کل بکەن سازنەیل
 وه هووئەهوو سازدێوڵ و سەوداسەری چەمەری و زایەلەئە
 پاوه مووری مەرگم هزار جارەوا بکەن. تام و تەمام له هەلپەرگەئە
 هەواوپیگ وه خنجگە بچیم وەرەو پیری خەرگ. یانە گشتی تاوان
 خەرگە؛ له یوا چۆ کەرەمیە لیلێگ تێ وەر چەومان داگریت و
 شارێدەمانەو. هاتێ وەلیفەت ئەو بوود که قەلۆمان دراریم و
 بخەیمەو زگ. یەک، یان له تاف دەو گەلتاف بنەیمە سەر
 پەرنگەئە هزار گەزی نەهات و نامەئە.

... نه نهچیرهوان نیم، باوگمیش نهۆه. هیمان دلا ناوردمه خوهم وهی شانازیه رازی بکه م. وهلی مهردم له یوا تووان. منیش ئهرا یهگ دلنیا یان بکه م - پیاگ نهباسه ئهرا هیچ مهردم له خوهی بتوورنئ - هه مساته که وه دامه له تک پا چگن و وه فر ولاین لهی زمستان ۆ بی ئه نجامه. گشت زانن ئهرا میرشکار کارئ نهیرید هه ر ئه لانه وه گرپگ تفهنگ بنه مه وه نه ر ۆ شان، له تۆشی ئی راح ۆ سهخت و بی پریه بکیشمه و بان و سه ر بکه فم. بچم له ناو کولینگ تا شه وه کی له مکول بووسیه م. وه تاريف نه و دن جوړیک پيشه ی باوگ و باپیرانیم بۆه. هه رسه ی دالچرم ئه مان گیانم هیمان جوړ که یک فرزه. ئاره له یل خودا... چه له گیان شیرینتره. ئهرا گرپگ تفهنگ ده رمان ۆ ئارژنت تیه ریده وه سه ر پا و چه و به یده پشت قلاوړ، کله له تفهنگ کیشیده وه و رمای له ولاتر نوورپت په روپوو رزیاک که ویگ، ناوسینگان که لیگ، چوچ و پوچئ درئ لهی ناوه و هایده چه و له ناو ئه رخه یل ۆ وه فره و شار گه رمی خون، وه فره گه له سووری خوهی ره ژیه سه و... قهزا هه میسه خهیر ئه و ریوار نیارید، ئیواره سالیگ له هناز په پرنگه ی بی پری "سیاگه یل" وه دیار تاش هزار گه زیگا ته قیام وه که ل که چ هه یشت پا له نوو سالیگ. توک نه رمی وه مل پشتیا چه میاود وه ر سینگانی وه قه د ئه سپیگ بۆ. دوان شاخ قوراته دار هه لکه فتئ پر گریه له بان سه ریه وه درچۆد، وه تی دو "ئه رجن" سال ئه و سه ر بر دین. کورانه خوهم ته قائمه هنازی چونه

وه دریزی دو رهسن لیم دور بو. ری دهسم بق بخره و **کیرک** مازگی. تفهنگ هاوردمه و سهر پا. دری ئی بیژوانه چهوی کهفت له من و نهوای! زاق ئیسفای ناو چهوم گرت. وه نهرامه ویگه و مل کیشا و هات وهره و پیریم. ناوشاخان نا دهم لۆلهی تفهنگه م بو هه لکیشا و چمان جور زوانفام تواس چشتیگ بۆشید، رازگلیه ی وه پی بق. گری پی نه چی له چه وپرتانی قنج گرت و له و بهرزیه برنگ خوهی دا و چیمه و دیاری چما نمگی ئاو بق چیه زه وییا. هه وو... هه ر زق زه قینه دا له دلم... لاوا له دهور گردم گردم، شوون هه ر ئه و شوون جارانه بق. ئه مان چشتیگ له ئالوگور بو. دهنگ کوچ دهسه ی مه له وهر له که کهوی ئاسمان هات، سهر هیژ دام وهره و خوه رئاوا چیمان. له و چکان واگیره که ره مییه ی چروپرینگ داو پیه م. له مردن زیه لگم نیه چو، نه مر خوداسه ... ئیرنگه که که فتمه سه لوف ئی دهنه و خون سهرم له چگه گه م فیسانیه وه زه ق لی تیرمژ بویه. دوا ی چل شه و دۆز له سهر واده ی چاره تۆس، له دیدار ئه و که ل خولپه نگه، زانسم له کووره وه کلی کردنه. با تفهنگ له گه ر دهسم بوو. ته له وکه ر نه یرم... منیش دی ئه و سهر نه وردم... ئاخر و ئه نجام هه ر له ناو ئی که و ره یله بریاسه و...

یه ئاخیرین ههواله که میرکهو له دقا دهرفهت ۆ کسرا هاتن و وهههلا
بۆن مهودای ناوهین مرد و ژیی ئهپامان بازۆگه و کردتییه و له
لاپهپهه ی پێشتر هاتییه . کهس وه منهقی په ی نیه وهید که له ریگی
چ ریبان خوهزائیک ئاشکرا بۆه . یان سهراچاوه ی یه کمئ له کووره
هاتییه . ئی ههواله بیجگه میر کهس ئه و ملگری نییه و ئه و ژیری
نیهچوو، ههتهمانه یه گه پ ۆ متمانه ی کارسات ۆ شه وهکیان جمعه
له برج ۆ یانزهس . یانهیش وینهیل ئه و رۆژهنه . له پهیمان په رنگه ی
"سیاگهیل" ههناز چه م سه ر وه خورپشت "راوهن" چیمه و دیاری .
قولاجیک فرهتر وهفر له زهوی بۆ . چمان له بهزی بتهویک قییه
کردۆد ئه وخوار . تک دلئ په پی . بال چه و هیژ دا لیم هۆرده و بۆ .
وهت رۆله چه نیگ شیوه ی ئهسپ دیری و له ی ئه وسهرد نیهچم؛
چشتیگ بۆشم بیلا هه ر خوه د بزانیده ی . لیه ئه و دوا هه ر ده میگ
بایده و دیارم له ی هاله دۆنیده م خه رگ نیه شاریده مه و . ئه را یه گ
مردن له من ویله و بۆه تا قیامهت له ناو ئی که وره یله سه رگهردانم .
تفه نفه گه گی له گه ر ده سی بۆ . وه درۆ تروسکه ی چه وی هات . داوا
کرد دهنگی پاوه مووری ئه پای بچیم ...

لێوار ئێ چه مه وه دوپرووقه ی رۆ ئه و نقبڕین هه لئرازیت. وه ک هۆره که ئازهوی کازیوهیل ده ژ وه پێ بشکنید. مهیلا له هۆرده و بووهن که ئه سپ نیشانه ی خوازیاریه. خوازیاری هه رایه ری. هه ی دهوین و هه ی نه په سین. خوازیاری لووکه لووک له لێوار چک چۆل دم بهیان، هه نای زایه له ی یه له شه و و چوارقه و پیمان دانیشیته و قه ی وهرمه غار و تاش و راخان.

چمان لێوار ئێ چه مه که له ناو گۆله ماوهیل خوه ی داخنکیاس هیمان نمرچینگ دێرید و هسک نه لاتییه. هیمان هۆرمانه یل ئه وسا دانیشن وه کۆل یه ک ئه سپینگ و ته رکه سووار تیه ن له وه ر ماله یل پاوا تیه رن و هه وسار داکوتن. منالیی من به ر له قه یچه ر سه گه یل له نووای کوومه ی چۆچیای مامر و جۆجگه گان په لام باوه ش تازه میوانه یل وله که ت به یدن. ئه وان تام ئه سپ دهن و منیش له زیقبال چه ورۆژنی له ره قی که له کچن کانینگ ده له ک به یدنه م و سرپه مه و ژیر. هه مسا گووچان شوپه یل مالئاوائی له بنچر تاریک ژووره گه م که ن و من وه هه یته و په لام ده رانه ی دانه خریای یانه ی ئال خه یال به م. ئه وان هلایه گشتی له ئه سپ پاپیا بوون و هان له هر هه وش. له ناکاو نوورم گشتی ره شبۆشانه. ئه سپینگ له وه ر ده مم یه یه وه هه لوارکید و من له په رنکه ی هزار گه زی گازرنام هۆزه که م له به رزائی "سیاگه یل" قیبه که مه و ژیر، برنگ دریه م. هه مسا رکه و راخه یل ره شپه ش وه قه لێقق دانیشنه

رکیان و لووایلوو من، نښه و انیش و هره و بنچر تیه ریکی ته گره خش که ن و بوونه و گل و سهره که ن.

دهرانه که ن او لاس، به لام میوانه یل ره شپوش گشت له و هرتایر مه کل چه دهن له بن ژوره گم و وه دهنگ وانگ تیه لینگ چریکه و خه مه یل کورپه م له خه و ه لوارکنن. زیل و به م و شین و روو له دهرانه دهرپه پیدن وه دم قه چهره سه گه یل هه لپیچیت و سیوه یل نادیار نښه روای خوله کوین مردیبه گان له رنیده و. وا وه شه پله توتان یه ک چنگیگ له زلف دار قییه یل رنیدن و له ناو کولانه یل زهنه ق نلوردی وه دم شمپر سووریگه و هه لورپیدان. په له هه وره یل ره ش؛ دهره چ مانگ نښه لورنن و باله خانه یل بوون وه یه ک سایل نښه تره ش په پینگ که گیان که فیده و پینان و رینیا داگرن. ته نیا دهره تان تو بوون وه یه له سیه و زیه لگ نښه هلامات و ره شواریه وه زریکه و هاواریگ هوره نجن نفره ت له خودایل نښه بکه ید نښه چاره توس و وه سهره هاتینگ که توشی هاتیده.

وه لات یه میوه وانگ شور که لین پیایل ره شپوشه که له تیول تا وه جانگیه وه تک ناخون هه لکرانه و گری و گازنج ساراژنه یل و لالکیان بی نامان سه گه یل له په یمان نابادی...

دور نه تۆن ئەو روژانه که هزریگ له باره‌ی مهرگ و ژیان سه‌رم داگرتۆد. هه‌میشه گلاروم بۆه ئەپای. مینید وه ئەوه‌ی چشتیگ شاراوه وهک ئال هامیار گشت یه‌ک گلوپیل کردن روژانه‌م و هال و هه‌وال و هاتوچومه. ئی هاولف نازاره له گشت جوخه‌یل ژیانم لیم نه‌بپاوه و لووایلوو من په‌ل وه‌شانیه و هلاتیه؛ ئیرنگه گاجار له ره‌وه‌نه‌یل ته‌مه‌وشار ژیان، له وه‌خته‌یه که ته‌که‌و دامه‌و له خالیگ نادیار هۆرده‌و بۆمه، دۆنمه‌ی. ها له وه‌رایوه‌رم. لاوا لیم که‌ید، هه‌قه‌وکه‌رانه وه قه‌ژمه‌ره یان هه‌په‌شه ده‌س تیه‌ریده بن ملا و دۆای گرپک شوون په‌شیو بوود. بگر هه‌ر ئەپا یه که ساله‌یل لیه ئەو وه‌ر ته‌مه‌نم، فه‌رامۆشی کردمه و له هۆره‌و برده‌سه‌ی، یان له شوونی که نیه‌زانم کووره‌س خه‌تای نفره‌تباریک ئەنجام دامه. هه‌ر یانه‌نه فره‌تر ئەنتریکی که‌ید. له‌یوا که من لای خوه‌م حساو که‌م، نه حساو کردن به‌لکم جوړیک زه‌قینه له دل‌دان یا بپوا کردن وه‌ی نقلانه که کوته‌مه‌تره‌قه یه هه‌ر چاره‌نۆس و تاله‌ی ئایه‌م خوه‌یه، ئی ره‌ژارگی ناهامار و نادیاره ئەپای ره‌ژانییه‌سه‌و. هه‌چ ده‌ره‌تان و ئەوز و ئامانیکیش له قه‌ره‌ی نییه. خاستر ئەوه‌سه وه چه‌و واز بنوورپیت وه پنیه‌و. کووم نه‌که‌ید و له لئ نه‌په‌ویه‌یده‌و... له ئیوارانیک، دیره‌خت داوو، میرکه‌و نایمه‌ن قه‌ور. چ له قه‌ور دانا‌نگ! ئە له منا هه‌ر وه زینی خسیمه‌ی چال. چه‌وی واز بق و له دم نه‌که‌فتۆد. وپاوه‌ی بی پایانیک گرتۆ له وه‌ر که گشتی هه‌رسناک

بقون له تاوی. له چگ هه لپچاوتن وه دهما، ژنهیل وه وهی کردن و پیايل هورد و هراش وه وانگ و هاوار، رومه لڅه زایک که دل دلدار له ریشگ دراورد. هفت شهو و هفت روژ دوار کردن له مل و چه مری و ناغه میره و گرتن و هقی له خودایل سهننه و. دیاره دلگاو هی توپه بقون و بیده سه لاتی بنیایه م هن وه ختیکه که هه مبهرت مهرگو وه ناشکرا زانیت هیچ نهوبان دهستت نیه تی. تهنانهت نه گهر گیان له لهشت در نه چو و مکافاتت نه به دی بو. نیستا هه رچی لا هه لکه م و سهیر رابردوو که م؛ نووړم هیچ له ژیان بی پیت و خهیرمان نه وه نه زه تمه نی و ناره زووی تاویگ پارقه وه پیمان خستودن. ناوخت ُ مردن وهک هاولفیگ لویلوو نیمه په له و دایه و له گشت یه ک ُ جوخه یل ُ ژیان، بی کوتایی و برانه وه قوله و نه کیشاس... مرد و ژیمان هاوکات دریژه ی گازگه ور دریژخایه نیگ بوه...

له سه‌فه‌رنامه‌ی وا: سه‌رگه‌و به‌نیگ که شه‌وه‌کیان له ناو کوله‌ی مامر و جۆجگه‌گان وه زیقبال و هه‌یته‌ق ناو هساره‌گه نا ئه‌ویه‌ک - دلنیا‌ید که تو بۆده ئمجا! - وه راسی بیجگه دو سی دیمه‌ن کز و ته‌ماوی له‌و وه‌ر ماله‌یله چه‌ها وه یادم. قیره‌ی قلایل له به‌رزائی چناره‌گان وه‌ر مال که ئیرنگه شوون و نووتیان نه‌مه‌نییه. زمسانان دیمه‌نه‌یل ولات یه‌کجاری چۆل و هوول بق. وه‌ختی کاژه‌یگ وه‌فر نوو پانتائی وه‌ره‌سه‌ی ئابادی له ژیر خوه‌ی هه‌شارده‌وه. قلایل له به‌رزائی چناره‌یل هاره‌له‌قییان بق. یه‌ک خال ره‌شیگ له پانتای چه‌رمی وه‌فر. له سه‌ر کانی "دیواخان" دوان سئیان ژن کونه‌یلئیان له ئاو ونجین. سه‌ر گوونا و تک لۆتم هلا‌ییه له سۆز بی نزیگ سووره‌و بق. نه‌میام ئه‌و کوچگیک، فره‌ی دام ئه‌پرا خاله‌یل ره‌ش سه‌ر چناره‌یل. مال ئیمه‌ ته‌نیا مایگ بق له رزار یه‌ی رز باله‌خانه‌یل وه زه‌ویا ته‌پی ئاوی "دار قی". ناو هه‌ین ئیمه و نزیکتین دراوسی که قه‌لای ئه‌روای سه‌رده‌م "حه‌سام له‌شکه‌ر" بق. جاده‌یگ بریاده‌وه‌ی. له پشت ئابادی هاتیاد و له لا راس هسار ماله‌گه‌ی ئیمه‌ قه‌مچه‌و دیادن و چییاد ئه‌پرا رز

ئهولای ئاوايه گه . تهنیا مالینگ وه دیار ُ کان ُ بهرزیگه و که جوینگ
 له ناوی هوردهی هاتیاد . هورمانه یلم فرهتر له وهرز ُ زمستان وهر
 چه و بگرترو و بق . گاڤا لافاوهیل ُ لارمن له کهش ُ کوهیل سه ره
 کردیان و وه قهه لهش ُ ههفت گا ئاو له نوویان هه لامات هاوردیاد .
 ههمیشه له یه کم هیرش ُ لافاو، پرد وه زهویا ته پی دق مال ئیمه
 وهل خوهیا بردیاد . هوز ئاوی گشت لهی کان و ئه وکان جووه گه
 که ئیرنگه مینیا د وه چه م ُ سهر وه خورپشتی وه دیارا وساقون .
 دس له پشت هه لورانون و لاپیچ کیشیان و وه دنگ ُ بهرز
 خه نسیان و قرمقالئیان بق . ژنهیل لوو گولوهنی له دهر دهم، له
 هیکانن و شووفاری دانه منن . له وهر هسار ُ ماله گه مان باخ
 گه وریک له چنار بق که ئیرنگه دی شوون و نوونی نه مه نییه . له و
 وه رییه که ئاو جووه گه سیه و ده ریایگ داشت وه تیایم قو لترین
 ئاوهیل دنیاس . قیره ی قورپواقهیل ُ تاریک ُ بن جووه گه یا گلایگ
 که خسیده و سهر ئاو، بهس بق تا ری یه ک روژ وه شونیه و
 بچه تریا د بی ئه وهی هورده و بکهید له هه لگه ردیان وه ره و مال ... ئای
 منالی ته نیایی و وه می . هونکی شه وگار له باوهش جه پده و دا .
 سمکو ئه سپهیل و پر مه یان . ههر له زوا ترسم له دووان ئهسپ ناو
 پوستریک له دیمه نیک پاییزی بق، وه دیاره و بقن تا شه وانه بیون
 وه لافاو یک له ئهسپ، له توو پیخه ف، ههره سم ته نگ کردیان، لافاو

تیه‌ریکی نیشته زله‌و وه‌ک که‌نگلاشگ وه‌لا برده‌م. لی‌وای سه‌گ
ترسیام. که‌و‌پ‌خ بۆم له‌ تاو تیه‌ریکی، له‌ تاو لافاو ئه‌سپ...

... نیستا که ری گلپول کردنم نییه. له چوار نتراف هام له ناخلهی بی رموز و سهرد و سرپ نیواران. که به تر ناو دلم جه پوه دیدن له بته وی و تیژی به زایی چکانیک، له ناوه ده سترین بی پیهیل ژیان. ده سکه فتم له دقوی ئی همگه ریپین و هله ترزانه چهس؟! دی دهره قهت ښه سر ښه و هیلیم نیه تیه، له سهراو خونړیژکراو مالئاوایی هه رایه هریم فه خاره به سانه. بیلنه م تاویگ له ژیرسای نه یوه چ مانگ دا کاسیه م تا هریر داوانه گه کی گره وگرپه ی ناگر و تین گیانم پرواکنیت. باسه هچانیک وهره په نجه و له داربه پوهیل بووم. له که ول شیور شیورپیان و گیانه ستوره ریان له هین قلا مردن... له هله په پکه ی هه رایه ریان... له ناو ته له نه ییل ښه له پزه کی و رازیانه و گوله میخهک تا پیا بون زیقبال و چه پوژنی له ناو مه پزه یل سه ره و دانهم. له نقره تاف ښه ناوان، له دالگ خه یرومه نمان وه هار بارکوله ی قه سیلیگ ته له و بکه م نه پرا ته وپین ښه وه ژانه یلم. گاهه س زه خمه یل له نقره وار مانگه شه و بکه فنه و ده یشت که له تریوتاو پوله که یل مه یله و سوور چن، له ناو گوله ماوه یل پر تریفه ی شه و داو له که ساس ماسییک به خشانه وه پیت... بیلا شنه ی وا به روک کراسه گه ی وهرت بکه یده و

سه‌ریکیشیت له شه‌وه‌ژانه‌یل ٠ ناو سینگان‌ت. وه‌خت و بی‌وه‌خت له‌پ
 ئاوه‌لا کردییه تا که‌س نه‌په‌سیدنه‌و له لیت که تامازوو قنجگی ماچ
 له رچی و زتی ناوسینگان ئافره‌ته‌یل ٠ بئ تاشایت. چه‌نی‌چه‌ن
 وه‌خته ته‌مسقی مزری لیم‌وه‌یل ٠ کال ئاو زایان‌تییه‌سه ده‌مت.
 چه‌نیگ خوه‌ت دیته له وه‌رییان ٠ واهیلان. هه‌رگز له‌ی ژیان ٠
 بی‌وه‌ره باوه‌شینگ ئه‌پا ناهمییه‌ریت شک نه‌وردیته له تاو نه‌زانسه‌یل
 قۆلت. له تاو که‌وپخی ئئ نه‌خمازته ... کامه‌جار ته‌قیامه وه‌ تننا که
 ده‌ره‌قه‌ت ٠ ورد و هه‌راش شه‌وه‌ژانه‌یلت نه‌هاتمه؟ گله گله
 نه‌وردمه‌سانه شه‌وه‌ئاژوو له ئه‌نه‌خورد ٠ تیر و ته‌سه‌ل خوه‌زه‌وه‌یلم!
 من شوونبه‌ر ٠ یه‌که‌یه‌که ناوه‌ده‌یل ٠ فه‌رامۆش کریایم ... وه ناو
 بچپنه‌م. له یاد نه‌وه‌نه‌م ...

له دیواخانهیل، ژیر به زم چراخ تووړی، شنه ی نهرمه وا و تریوتاو ډگشت ناسارهیل برق کوتن و بریجهیان تید. ناسارهیل ډ ناسمان فرهن چونه که وه پراسی بنیایه م سهر لئ شیویت له کام لاوا بنووریت وه پنیانه و. قه یچهر سه گهیل که دهیهیل ډ هاوړای خوهران فره تر ره وننه و تا نه وه ی که پاسه وانی بکن. تاوسانهیل هه میشه له یوا دهسکریا وه پی. وه رچه و بگرتین دیمه نن، دوکله ژاوخوهر ډ ناگر ډ نیوارانه له ژیر دووارهیل که وه بیکرچه گرنه و هه وا و خه یوا بوون. له چوار لاوا زلنگوهر پسه گان نه میدن. شاقه ی که ویگ وه دوپرووقه ی هامنیاری خوهر کهید تا له و سهر ناسووه کلئ بکهیده و پشت. دیواخانینگ له کلاو دهسما ل و مه ته ل و چاوه چاو و هاومالی وه گهرد ډ کوړ خانا.

باسه تا دنیا ناوا یا نه وه له بهر زترین چکان ډ ولات وه دیار ناگره و دهست بکه مه هوره چرین - دوپاک خود بکه بزبان قورگت وه کار تی. شیر زییهک! - وه گهرنه له ناکاوا ره شبگیر بووم. نه وه سه ژنیگ داری له کل. دهسما لهیل چهرمی و سوور و زهر د له هه وا هه لترازن. ته قه ی دیول وه زیقبال ته رکه گه ی پشتی گشت له شه وخو هشین هوونکی هاوینه شه وارینگ، له ژیر به زم ډ چراخ تووړی

و بریقەى دگانەیل ٠ تەلا. سەرۆن لاریگ کەفیدەو چۆپى. مانگ و ئاسارەیل لە شوون دەسمالەگەى بوون ئەو رى و سەرە کەن. هەقرا ٠ دارمیخەک لە داوڵ ژنەیل، تەز لە دەماخ پیایل روواکنیت. لە ناوقەد ٠ ژن، دەروەنەیل ٠ پەپچ و خلیف ژاو خوەیان دەن. وە سووکی تۆلەماریگ لە بالای دانیشنە لەرە. ئەزەت ٠ قورینجگیک، هەلوژان و ئازان سووری سەر گوونای وە لیو و دەرزى ئازن ٠ سیو ٠ لەیل ٠ رەش. پیایل لەیوا شەواریک درپندەوا بوون. وە سەیووت و ئەسەکامى قال و بوخوڤ دەرونییان راگرن. وە رمەى دیوڵ و بلوورەى زورپنا وە قەلای هەلپەرن. شان هەلتەکنن و وە لمر چن لە هەوا و زەوى لە ژیر پایان لەریدەو.

ئەسە لە ئاوار ٠ دارمیگ ٠ هەلەتەیل ٠ شیورین تەمەى مردن وە ئاکام بردینە. گشت داکاسیاینە. ماسیە گەردەو کردین لە شەنەى شەمال؛ شەن داین وە خەرمانا. گەنم ماسیە کردین و شەقلی وەشانین. ئەلاجەویە.

- "خەرمان زیای".

- "عمرت زیای باوگم، وەیلاترا بچوو کەى کوتەل وە ناو شانت نەچوو".

داوړ چوړلیگ له سهر ماسیه چقیاس تا هامییار سایلهیل ُ
سهرگهردان ُ شهو بوود که وه کوړ ئهسپ ُ رهشه و تیهن . وه ناو
له پ گومهیل گومهیل خاکپوو و خاک و خوړ گردهو کهن . په رزینیگ
له زهردی کهی کوتهل ُ دهورتادهور ئابادیهگه ئاخله داسه .
سیه پروسنه کهیل هچان هچان گهنم کوو کهن له ناو کولانهی
تاریکییان . له شوونهگه چهن جار گلاروی باله پرتی ئه پرایان کهم .

وهخت ُ ئیواره ههنای ولات چک و چوړه و زایهلهی دهنگ
دانیشیتته و قهی که ورهیل زهرد که شپه ی باران و به فر له سالان ، رق
سینگییان میل میله و کردییه . هامییار ُ خوهرم که له بهرزی
ئاسوویک دقا پرشنه گهیل ُ خوهی رهژییه له سینگ ُ کوهگان .
هه مسا ئاوا یا بوود . له ناو ئی دهرهون ُ چوړه . بهش خوریای و
دهست له قه بییه و کریای وپل و بیکهس داگه ردیه ما .

... ریوار ٚ تیه لٚیک له ژٚیر بنوار ٚ پٚچهل شار دهرچٚیه و له تره له تر ناخر لووف دهرهون برٚیدن، هامه دیارهو، همسا وه دیار په پنگه ی هزارگهزی له بانا بووده و گل. وه خرپووق له ناو تاریک و لیال "دهره دریز" وهره و خوار سانگل کریهید. شوون ٚ پای گشت یهک ٚ گچ و گوور و نه سپ و وه رزٚیر و جفتیار و گاوانهیل که مه دی؛ گشتٚیان ناسم. نهوانه که له شارا تیهن و کتاو هاوه دهستیانهو، نهوانه که یهک ٚ تفهنگیک خه نه شانا و له بانا نه من و له پشت ٚ چرٚوهیل کوٚل گرن، نهوانه که له رهژن خوهیان ههلا کهن و تیهن له ناوئٚ چٚولٚ بن نادیاره لهی تکه و لیژییه وه تکسم داخرومنه و خوار. پل خوهن وهره و خوار... پل خوهن وهره و خوار... خوازٚیارهیل له گیانٚیان چٚل دهن وهره و بان. چهوپگیهین وه قه ی که لوهزانهو. له سهردهوا وه گهرد گلایل ٚ رزیای داپزیهین و هیچ له شوونٚیان وه جی نیه مینٚید.

لیم وره مه کهن. کوره من رٚله ی جه هامن. له ساته وهخت ٚ گل وپل ٚ خوهر بانگ تیه لٚینگ گرم له وهر. من قه دیم زه مه نم. له ده وهرچه ی هاوارم کلگ مه نهن له گٚوش...

دوانن. له بانا نه مينه؛ د ښږن تپه و هره و خوار. تا خاس کل څو
بڼه بزان نه لورپيدان. يانه كى بايهس بوون؟! باسه وه ته مسق
ملازهيان بگرم تا بزانم سه رده چاره ييل له وهر پايان له كسرى تپه؟
تا بزانم مه وداى نتيوانمان بڼې بوودن... وه پاييل څه تپه؛ وه مه لاق
وشك بڼو، ته له نه ييل شوږدريژ دمه دهم پواوا. بڼ هچان جفت كه م.
دارجفتي به سامه وه كڙل خومه و هل څو گولدان سوا هه كى كه م
له خومه له ناو نئ هسكه زه ويه يله له ناو بايراني نئ رخ و به رخ
گاورد گاورد جفت كه م، هه مسا خو داگر دهم له ده وهر چه ي
ژان څو ناو پهل و پووم، بال شوږه و كه م له وه ره لاي نئ هه له ته ...

له په یوه نډیه یلم توشم. وینه هه لگرم و یادداشت که م. روژیک له ناو
 شه مه نډه فەر منالیک چه وئ کەفت له لیم دەمی داچه قیا، له یه گ
 دۆنیاد ئە سپیک کامیرا وه شان له ژیر چاویلکه وا چه و له
 روژنامه یل ئیواره هه لگرتییه و بوورپه و له ئەو بۆه، په ږ داوان
 دالگئ کیشا که له هه ز و سه یوه تی واقمه و بردۆد... یه یموه
 هه متزارییانم. له بان ته خته گه م، بن مال، ناو ئوتوبوس و
 شه مه نډه فەر، ته نانه ت له سه ربانه یل کل چه و دەم ئەرا پیورین
 چاکل نیوانمان. له دهره وچ چه و ژنه یل هام وه ته مای روژناییگ.
 مل جت گرم و وه ئەروای له سه ر په ریمه و هۆرده و بووم له چه وه یل
 و دلنگه یل وه رییان؛ له زتی و رچی سینگییان؛ له دورانه و
 پاشه لییان؛ له هه قرات و هه وای دهورر گردییان؛ له هه لمزین
 تماشای چه وه یل و نوورستن و نگایان و هه واور بوونیان. ئایا ئەوان
 چه به شیگن له ژیان ئە سپانه ی من؟! گیچه لیگن که وه هه ر حال
 داتمی نه ناو قوراته ی پر له ئاژاوه و گرفت سه رم و باسه به ژرییان
 بکه م. کوچگ هۆرده ی رهش وه شنن و تهق، دن له جانگیه م.
 خوه یان بیتاوان گرن. به رزایی بته ویگن، بانگه وازت که ن وه ره و
 فیله سۆهری و لمتیگه ری. ئایا ئەوان زامدار دس بتوه نمه یل

هکه دارُ ناو له شُ خوه یانن که له یوا ئه نتریک بوون له رموزُ مه و دای چه و هیلُ ئیمه و له شتیان وه سهر پای په تی خوه یان دپا بکن؟ کییه نه زانیت ئه وان کوژاو مه مگ و ماینه ی وهر زایر خوه یانن که خونُ گهرمیک له ناوئ سهره که ید و پامل بوون له تاوسان له چه ر گهرما چه پالینگ فره تر خه رگ داوړن... که باسیان که م خه و داگریده؛ پیلُ گ چاوانم له سه نگینی تیهن، هه مسا هچانیکتر له ی ناوه چم؛ ئه پای هه رایه ر له ناو مه فه په رگه م له بانُ ته خته گه م دا کاسیه م...

شه وه کیانُ یه ی روژ وه هار له خوه شترین دیمه نُ ولات چیمه و ه رایوه رُ جامه که گه و دووژ هیلُ هه لدرومیاگُ دهم و چه وم کرده سهر. چمان خاس بون؛ ئووخه ی... که س وه دهمییه تده رم نه ق، هه رسه ی له جاران ته نگترمه. تا هه رایه ر له من توسانن تا هه رایه ر له خوه ت هه لنه هاتن. ته نگه نه فه س بون له په سق ژیرخانه یل و رموزُ ده رانه یل خنجگه کردن و وه دی کردنُ گه نال خه یلُ ده رونت. هه لکرپنمان له ناو و فپه یان دهم ئه و ده یشته. ئانسه گدیده... قوپاننُ هه نار له ی دپروه ختُ داووه وه پیری سوواراته و چینه. مرتُ قورپگه و دان و له دیمه نُ خالی وهر دهمت هورده و بون. تیژی قورپگدې بوغزیک دهرُ هه لق لیت گریدن له شوونه گه سه ره و نه یدن، له دسُ خاپوره و خاویلکه کردن کوفنیه و. له جوشُ منالی خوه ت ساتینگ له کزری دیزُ روژ

دهرهاتیده، وه هنازْ ماله کینهیلْ ئهوسا که له ناوئِ منالی خوهت
هشکه جهرْ هه لپچاییده وه لئگرتیده ...

له کۆلانهیلْ وشک و رهق وهک چهقهچه ناوه دهم دایرنیت، چق
شتر وه قومته قومت په له کپنْ ئه ژمْ ریچه په پری خوهت که ید.
گشت ته له ن و ناوه دهیل که بریده و هیشتیده وه جییه و، داپلنیت
وه میژ و ناهه زیه و. ده سهیل و دلنگ و داوانت گشتی نمرچْ
ناهه زْ بی باوه پیت وه ئنسان گرنه و خوهیان. له پشتْ په رده و
ستریک که داکیشاییده ئه و سهر و رۆته لی خوهت وه پی
شاردیسه و. چوار چمکت جامه که و نیرۆکت له وه هیشتْ ته مسقی
گیان ئارنیک به له به لپییه. رهنگْ روخسارت هه لگه پراوه له تاو
نه ویرستن و نه بوونْ دهره قه تیک ئه پرا به ژر کردنْ هیز نیرینه یک
که چما و رانییه سهی له یه که یه که ی ئاکامهیل و هه ل سوکه فتهیلْ
ژیانت. له ناوه ختترین زه مان؛ هازْ سهر د و بته ویک په رتْ خوهی
کردییه له قورگت. ده نگاوازت ناسازه. ئه گهر هامی یاری وهک گورگْ
سهر ئاسۆ بلۆن... له یوا مه که ن ژنهیل. دهس مه یه ن له قۆخْ
جوانیم. زانم ئه ژم. ئاوه پۆت و بی پیت برنگم دریاس له ی چوار
رییانه که ههر په لینگ وه نییاز و هه وه جهی من تا دورترین
ولآتهیلْ خوازی یاری و خوهش هاتن بان دانه له وهر. ئیسا که نوورم
زۆرم ههر وه وینه گان داگیر بۆمه، من سیوْ پ له بانْ روته لی و

عوریاڼی خوهم پا دامه وهگهز. له ناو نهخماز بڼی پایان، خوهم داپلنم وه پهلهشتی و ناههزیه و. ههتا له وهرهسهی رهنج نهوپرهسین.

وینهگان... وینهیلنک وه تهواس څو له کووین... کی نه رکیاڼ گریډه و مل. فرهن؟! هزاران ههر له قه دیمه وه بگر تا نیستا. له تیهریکی بڼی په رته خینگ په تیاڼ هه لکیشامه. خوهم لیاڼ دزیمه سه و. کاره سات ژیاڼ هه لایه گشتی له وه ریاڼ وینهیل څو تماشاڼی یا خود خولیاڼی من هاتنه وه دی. وینهیلنک که دهریده م مل قوته و کهن له وهر دهمت. له پشت پیلا گ چاوانت، ههتا نه گهر تماشاڼان نه کهید، ته نانهت نه و وهخته که گوپیگ ناو هه لوقورنیت. یاڼ چه و دانهیت له یهک. وینهگان له ژیاڼ څو سپوکوپ خوهیاڼ بیگرچه زق دهن له په رهی نقره وه زڅو لیا و خه یالت. وینهگان له کات څو خه فتن دس کهن وه لاواندنت، زاوژی کهن. له سات څو مردن بڼی شیه چگڼی، وینهیل څو تامازوو و رهنگ په رپی بڼی یه گ څو بزانی پیرت کهن، خوهیاڼ له **هاماچت** دوره و خه ن. له زه مانیاڼان نیه ره سیه و. توشی: نا له ئیره، روژنگ، زه مانیاڼگ، هه نایگ...

ئیرنگه تالان بو و رووت دس له قه یته و کردنه و وه پاشقوله گلیایته. وینه گهت رسوا و به نامیکه ر؛ وه رپه نجه و لیټ بټه چنگ نه یته قورگت. ئایا ته نیا دلخوهش بټون وه تراژدیا سه هوری ئیمه

دهیتن؟! خوهت خراوتر داپلنیتته تاوان و شکهنبه و خهپرگه و. کی
تیده و سهرت...

کارساتیگ که وینهگان وه سهر ئایه م تیهرن؛ نهوته نییه. له پانتای
لاپه پهل ُ یه یلوو و تهخت، ئه ژمیگ ئه لورپیت. بی ئاگا نز ُ پا له
تو چنید ئه وهر. ته مه ی ژهنین و لاواندن لی دیرید. ئه پای ههس یه
ههر دهره قهت ُ سوژه ی راسگانی بوو که یه ی جارینگ بی گیان
کریاسه له چه کاندن ُ شاتر ُ کامیراگه و ئیرنگه له نوو گیان رهویه
ئو پی. له ناو ههر وینه یگ؛ زه مان قهیه خه کراوه و په تی
هه لکیشراوه. ئیرنگه له پانتای چوارچوو وینه یگ زاقه و له ئیمه
بوودن و ئوشن له فلانه وهخت یه من بوم. بوئینگ که تا ئیستا و
دوآجاریش ههر دریه ی بهره وامه. ئه نه خوردیگ که یه ی وینه لی
به خته وهره گه لیک جیاوازن. ئایا قوخ ُ لوت ُ "نوشین" ههر ئه و
به رزاییه سه که ئنسان زرگار بکه ید؟! یا شلال زلف ُ وه یه کا
چۆچیاگی له دۆای ماچیک ته پر! یان بریقه ی لقه ی تفهنگ ُ "میر"
که له ش ُ بی گیان ُ که ویک وه گزئیا هه واور بوه! له تیه ریکه لیل
ئوارانیک که شهنگه رف نوور نه وه دل ئاخو پرشنه یلی له ناو
ژوورینگ تاریک دزیدنه و؛ له پاشرزه مینه ی دیوار ُ خه پگین و قالینگ
سوور که تاریکی دهور تا دهور بیان ئاخله داسه و ههر دهم پا
وهزاتره ...

... ئیترنگه که له رهژارگهی قومیاگ ٠ ناو له پیم هوردهو بووم، له قهوارات ٠ لیخناوی چه مگه که چمان له ئاسمانا تیدنهو خوار و وه بهرزی و بی بنی خوهی وساس وه پاوا. ههگ ٠ تیه مهو دیار نوووم، ریک وهک جالجالۆکه له نووی ئاو مهچیره ههلوچه سامه. له وهرییان ٠ له فهیل ٠ ژیرپا سسه وکه رهه نای بی ئاگا وهر نه ن له مهلوهنت پا دامه وه گهز.

له ههقهتی سامناک ٠ نه وه ته نیهیل ٠ دهرونم له وهخت بهیچهلی و دهس و دهم بیگاری گلاراو کهم. وه لاوا وه پاوا له هر ههلو مه رجیگ، گشت هر و هاجه تهیل ٠ هورده و هراش وه دهسمییهت یهک، گل منهو دن؛ له شوونه که وهک ئاول ٠ داکاسیهم، لهش، ساویلکانه له ژیر قورسی نهومه پرسی و نهفامی خوهی ئاخیا س. هر چهن جاریگ مره و بهم وه پینووسه کهم چهند کپ وه رینووس قه دیمیگ ره شه و کهم؛ دقای ماوه یگ دهس لی هه لگرم، له خوهشی

یان خهفت وهرپهنجو له خوهم و دنیا و دار و دیوار بووم. چمان
شاخ ۆ که ل شکانمه. ئیکهش داپلنمه‌ی وه درۆ و گه‌زاف ۆ فره‌یگو
و ئه‌پا خوهم نه‌قلن که‌م. ئیمه کل ۆگ ۆ خیر وه تیولمانه‌و
نه‌نیاس... زگ جیگر ئی خوهرشی و ته‌مسقیه نییه که له که‌له‌ی
من پاوا نیاریدن.

لاپه‌په‌ی تره‌ک ده‌مه‌و... ئه‌و رۆژ هاوردن خه‌ویگ له ناوه‌خت شه‌و.
خه‌ویگ له کاتژمیر نوو ده‌سپیکرد. نزیک دا له خه‌وا ئه‌لوارپکیام.
ئیس‌تا وه گیچهل توانم ناو و نیشان ئه‌و کۆچه و شاره‌ بییه‌م.
ته‌نانه‌ت نیه‌توانم ئاشکرای بکه‌م له چ شارینگ بق. شارینگ وه
شه‌قامه‌یل ۆ وشک و چه‌فت و دیواره‌یل ئاسنین که به‌رده‌وام له هه‌ر
ره‌نگیک به‌تال بق. باله‌خانه‌یل ۆ ره‌ش و چه‌رمی وه بریق‌ه‌ی ته‌ماوی
لیلیگ هه‌ره‌شه‌ده‌ر ته‌ک دا‌قن ئه‌و وه‌ر. جما که‌سیگ له ناو ئی
قوتیه‌یل ۆ هه‌شکه‌جه‌ره‌ به‌یده‌و سه‌ر؟ هه‌لایه‌ چشت ۆ فره‌ی وه هۆرم
نیه‌تید - به‌رجه‌د زانم له سوک ۆ وه‌میگ تۆش ۆ دووان له‌ی
بنیایه‌مه‌یل ۆ خول‌په‌نگه‌ هاتم که هه‌میشه له په‌سو و کۆلان شار
چه‌وه‌پین تا نا‌کاو نا‌قه‌ره‌ی یه‌کی بگرن و ره‌ش‌بگیرئ بکه‌ن. یه‌کیگ
لییان که که‌مه‌تر وه‌ت و شه‌نه‌فت، له بان ۆ کورسی هه‌لۆرک وه‌زی

هه میهت وه گه پ و گوړ من وهل ډویم که سا نه یا . نه وهیتر دهست له گیرفان ډ پالتوه گه ی وه ئاشکرا توش ډ گلاراو هاتود . ناو برقانی نه و یهک نریاود . روخساری له وهیشت ډ جهنگری بون کرج هه لاتود . تماشایلی ته مام کوز و گریه بون . نیه زانم نه را له ی دیمه نه له یوا ره سیمه و که باسه له وره پا وه گه ز نه یه م و هلا بکه م و دهرچیم ، دهرچیم . وهر ډ م بق له یه کیگ له شه قامه یل ډ پان و به تال و خوله کووین . له پشت ډ سه را گوړان گیڅه ی ریخه هورده ی رهش بق که له بان سه رم فره یان هات ؛ دریان له وهر پام . له نووتر له بان ډ پردیگ ئاسنی فره ی کوچگ و ناونه سه ق هات وه چوار چمکما . وه تال مویگ مه تق ملازم بخه نه بان زوانم . لاوا کردم رفت ډ کوچگ وارین بق ، لووایلوو ئاسو وهره و من هاتیاد . زانسم هام له قلاوړ . له بهرزیی پرد واز گرتمه و ناو جی پوهن تاریکی ، هه ر له پیشا زه قینه ی وهر له بته وی بون و هه لگه ردیان دا له دلّم - چما نه وان له هه یه لای من چرپه بکه ن وه گه زاف له وهر خوه مه و خورپام نه را نیاینه و وهر نه گه ر کورین ؟ نه را ئی کوچگه یله داواکه ر و شات فره س! - سه ر دزیمه و گورجان ه پا هیز دام . له نوو نووام بق له بته وییگ . ته قیامه دیواریگا که باسه لی بکیشامه و بان . له دیوار سه رکه فتم و له په نای رزاریگ شمشاد دهنگیگ هاته گوشما : نه ی هاوار پسای تیهن ، وه ئیره یا . پووریا دهنگیگ ئافره ت هه شت یان نوو سالانینگ بوودن . وه دوان په لکه گیس ډ بان شاننیه و وه دم

وپینه‌وا چمان له خه‌ه‌ه‌لساؤد و پاملئ کردۆن باید سه‌هۆرئ من
 به‌یدن - یا مجازات! - لۆت گرت له خوز و وه دەس چا و خولانیاد...
 په‌رده ئالشت بوو... هه‌مسا له ناو که‌له‌یل ۆ دیز و خولۆه‌ن ۆ
 چه‌تریایمن. وه‌تیايد له پاش جه‌نگ گرانینگ هئیمان ئئ شاره
 بلۆزه‌ی تئید. که‌لگه‌ خراوه‌یل گوڵه‌ گوڵه‌ شوون دوکه‌ل و ئاگر
 هئیمان له سزبان بۆ، قووکه‌ریگ له‌ و ناوه‌ نه‌ۆ. من و هاوړئ بۆچگم
 وه‌ ئه‌سه‌کامی و بئ هیچ دلّه‌راویگ چاومان هه‌لپری له‌ بن ۆ هر
 که‌ل و دکان و ده‌روه‌چیگ. له‌ په‌نای خیاوان نه‌ناس و بئ
 ناو‌نیشانینگ له‌ قه‌راخ شار پیره‌ژنیگ قژ که‌زال هات وه‌ره‌و پیریمان.
 دلنگه‌یل ۆ ره‌ش ۆ کاله‌و بۆ نیشان ساله‌یل ۆ له‌ سه‌ر چئ بۆ که
 هلایه‌ چه‌ماتۆده‌ی. ئه‌و چاوه‌ړئ ده‌سه‌لات فره‌یگ وه‌ک فریاکه‌ر له
 ئیمه‌ بۆ. یه‌کیگ له‌ ئه‌وانه‌ بۆ که‌ له‌ درئزای دیرۆکا؛ هه‌میشه‌ له
 ناو‌پێیانه‌یل ته‌قیه‌ن وه‌ پئدا، به‌ید وه‌ لایانا و لاوا لئیان نه‌که‌ید ده‌ن
 له‌ سینگ و نووړت که‌ن، باسه‌ گۆش وه‌ فه‌رمانئیان بۆد. که‌فتمه‌و
 شوونئ و من و هاوړئ جوانم؛ بئ هیچ گه‌پ و گورپگ. دراتیمه‌ ناو
 هه‌وش مالینگ که‌ چمان وه‌ ئاگرینگ بئ دوکه‌ل ته‌مام قلامردۆد. وه
 رینمای که‌یوانوو له‌ پله‌و بان داخورو‌میگ پوش یه‌کم پا نایمه‌ ناو
 دالان ۆ دۆده‌ره‌ژ. ئه‌وه‌ی که‌ دیار بۆ له‌ شوون ده‌س ره‌ژیار پڕ
 ده‌ره‌قه‌تیگ چییاد که‌ ده‌سئ هازدار و بئ تاشاسه‌ له‌ نیشان دان
 له‌ش و لار وه‌ یه‌کا هه‌نجیاگ ئنسان له‌ ناو چواردیواری وئرانینگ.

هه ر له خوارا، ناو ژوور ُ چوقيايىگ چهن له ش ُ بئ سهر له توو دهلق هه لپچياون يه لاونيم له يلا و يه لاونيم له ولا ئه نداميان پهيدا بو. له ئيسفا گرتنييان رهسيدهو كه تهرمهيل ُ سال ُ ئه و سهر برديىگن له تيرهيك بهن ئيوارانىگ بهنهوش قه لپاچ بونه. كه لاکه يلىگ كه چوار كوز پووس له مليانه و هلاوردون. له بان ُ كورسيىگ وه چوار قورپه ئاسنى دو يان سئ كومه گوشت نهرمه تليق و كه وئاژوو - چما نه زره و كۆبهش! - وه يه كا تلياي له توو پيت و په رويگ هه لپچياون، جوپه ي خونيان هات. ديوارهيل باله خانه ي چوقياىگ وه زهره و نارنجى داگير له ناو بهنهوش شيتانه يك كه له تابلوهيل "به يكن" چييااد... خوارتر مه ليگ ئاوه رقت و بئ په ر و پوو له قه فهس وه په له پرتى ده رچياد. رئ هه ناس و هاوارىگ نه و. تهنگمان بق ئه پايان. دلگاوه ي بئ رموزى كرديم...

لوو دهفتهرم دمه و له لاپه ريه كتر... چشتيگ ههس كه زانمه ي و نيه زانمه ي ئه ويش له باوه ت ُ وپراوهيله. ئه وه ي زانم يه سه؛ وپراوهيل ُ من پشت نه يرن. وهك تيه ويگن يان هق ئالايىگ. له كاتيگ كه هيمان ئه را خوه ميش ديارى نيه. دانيشم چوار هيل ره ژمه ناو دهفته ره كه م. هه ر بوودنه ئه وه و هه ر ئه وه. ئه ويش وه زوان قه ل و قورتىگ كه باروه نيه ي وه مه نزل نيه په سيده و دستت له دوايه و ده رچوود. يه يده ست بون ُ بنه ماي دهق له ناوي هه ر نيه! له جيگايك هه وال روژانهس و له جيگايك هورمان و له شوونىگتر يه ي

لاپرتنگ ښاعرانه س. دواجاریش تیدنه و سهر ته قلا نه پرا جورینگ
چیرۆک یان چشتینگ لهی دهسه. وهپاسی یه تهنیا له دهسه لات
ئه سپیک ئازا و لوون بهرتی که چهک و بنه چهک ئی چه واشه یله
شبییه و بکهید...

ئه لاجه ویه، ستنگ ورائن و کوتران ٚ بهردهوام و لامنجی بون.
هشکه زایی له قوپن ٚ وهیشت و وار ٚ. ئه دل و هاماریی له پهیمان
چکان ناوه دهس. رموزهیل ٚ زقه زای جهفت ناو سهرت قول خوهن.
تام ٚ جهفتیگ که زایدنه ناو دهمت و ماسۆلکهیل ٚ دم و چاوت
وه ره و دهیشت زۆر کهن... قه لاپۆک... قه لاپۆکی که پوولت و
کولانهی قیزقهرک له تهولهق ٚ سهرت... هیچ لهی بی
مهسه وهیله... هیچ لهی بی مهسه وهیله...

داوڵ ئەسپینگ لە زقوم و چووئەزنای تاریکان ٠ بەرە بەیان رملەو
 کەیدن. زەوی وەک کوچگ کاژەینگ گەچەپەری هەشک و رەق
 چەوسیاپە وە پێیەو. سەواقە. زەوی کوچگەو لە ژێر پات خرمە
 روونجی تئ. تۆ هەز کەید ئیستا کە مریدە رەقا لە ژێرت نەودن.
 هیچ لەیانە نەتۆس... لە هەلقەوی مروقەیل ٠ بازگتر نریامە ئەو
 دەیشت. مەسەوی بکۆلێد ئەپا لەیوا وە پیم هاتیئە؟! گپتەر لەیرە
 دەرچم. هاو! شەرمەساری داوریەسەم... لە بۆن خوەم وە گومانم.
 مەیل وە نزا دێرم و ناقرەوی خوەم گرتە. ئەپا لەیوا وە پیم هاتیئە!
 بیست و هەفت سالتە و لەیوا لەپ و لاواز بۆدە، بگر لە داوڵەیل ٠
 "جاکومتی" کەفتمەسەو. مەچۆلک! روژ لە روژ بەتر کسرا تیت...

لە بیست و هەفت سالان سەنگ ورنم... وپە و قپە و ناو نەسەق. وە
 دەم پاچگانی توای سەر ریگە لە کی بگری. تۆ تەنانەت
 جوانەمەرگیش نیەودن. وەک خەپگ تلیدە یەکا؛ نە وە شەو و نە وە
 روژ. لە بی زەمانی لیڵ و وەمیگ کە هەموو کەس سەر زاری تام ٠
 خەپگ گرتتەو خوەی. وەرە لا بۆە مەودای ناوەین ٠ ژین و مەرگت،
 وەختی کە گشتی حماسەوی ژیانەت دلەقرچی کردیە. باش نەژیام. لە
 مردنیش خودایگ ئەو ژێرم نیەچوو، بەردەوام لە هەلۆرک ٠ دۆزەخ و

له شخوهم ههواوړم. نو ساته وهخته که له زگ دالگ دهرپه پیمه، چ وهخت بڼه؟ ساعت چهن؟ دوکوت زمستان؛ بهره بهیان؛ شهواریگ بڼی په ی و نه نجام دس کردم خولخال. یه کم گریه ی پیانگانه ی ناو منالدان دالگم بوم. بڼی فهره و زه پيوته له ژیرخانینگ دهرپه پیم تا دهنگ گری و گالم که س زرخه و نه که یدن. قابله یل چنگ و چول کوژووژ لییه ر و مرتم سرینه وا و هه لپیچاننم وه پرتال شریگ. نیکه ش زیره زیره زیره... قلیل گژ به رزه چناره یل وهر مال وریزان له وه فره سال قران گرتی. دیه که ی "دارفی" له ژیر وه فر هووف کردوده و بان. وهک دهمه ل له بان له ش زوی دهره اتود. نلاخه یری و دهمپاچگانی. ریواره یل وه شان مالا دهرپای شواله گانننیا ن کردونه لوو جوراو له تاو قور خه رگ. له چوارم ریبه ندان.

یه وه درو نیه که فیده وهره سه ی خیال مروف. "وهنگوگ" توشتی پیایل گرنه ی وه شان و ژنه یل له باووش به نه ی. به لام سوه ی خوه د بگره چنگ و وه من پییکه ن. وهک گای زای له شوونم مه چیره هه لوه سایه و و له شوونم دهره درپیه. سه خو ن دهن له دل که شاد بووم. بیست و هفت سالانی دواوای وه یشت و واره.

وړاوهیل نورا له خوهت دهره اتنه؛ هه لاتنه. هه لومه رجه یل گشتی ناریه تین. وړاوهیل مینن وه پردینگ که له ی کان به نه د نورا نو کان،

که تاریکی و هه‌واوپیە. تونیش ئی وه‌سه‌ره‌اته ئە‌پات بپاسه‌و. وه‌ک داوه‌پی دۆاییین. هه‌واوپی له‌ ناوه‌ین ٠ ته‌شیشی کردن، له‌ ناوه‌ین چاودیری کردن. په‌رتخیگ له‌ کار نیه‌. ئاخافتنت گشت وه‌ گه‌رد ٠ ئە‌وهامه‌، له‌ دریژیی زه‌مانا گۆپن و ره‌گ و روال که‌فن و نووپیته‌ که‌ بوون وه‌ چه‌واشه‌. وپاوه‌یل به‌رده‌وام له‌ ناو قلاپۆکی ده‌میه‌ن. وه‌ک هه‌ناس کیشان. له‌یوا مینید که‌ واتاگان گشت ده‌ره‌کین. واتای قول له‌ کوره‌ توخماره‌ به‌سیدن. ئایا کاوڵ مرۆف خوه‌ی ها له‌ په‌راویز ٠ واتا! چاکله‌یل ٠ ناوه‌ین واتا و زوان چۆن ئە‌ژم گرید! چشتیگ هه‌که‌فید بی‌ یه‌گ ٠ تو له‌ قومیانئ، خالیگ بزانیته‌. وه‌ک ناوک ٠ میوه‌ که‌ ورد ورد ئاو هه‌له‌خه‌ید و په‌نه‌مید. له‌ هه‌ر چئ وپه‌ بکه‌یت؛ قومید. وه‌ک نووڕ و نه‌زای لای زوان ره‌شینگ، هه‌رچئ بنوسم فره‌ وه‌ پئ نیه‌چوو که‌ قومید. پینوسه‌گه‌م خه‌ریکه‌ له‌ جم و جۆل که‌فیدن. له‌ له‌شیک چوو دو سئ که‌س ژیر بالئ گرتنه‌و شوون ٠ پایلی کړ وه‌ کړ له‌ بان کاقه‌ز مینید وه‌ جییه‌و. تو ئە‌را دق دۆزه‌خ خاسیت. تا وه‌ ره‌پوول به‌یدن له‌ ناو سه‌ر و نمتگی ئە‌سر ٠ دیز وه‌ لای لۆتدا بسپریه‌یده‌ خوار. به‌رد له‌ بان به‌رد به‌ژر نیه‌ودن. تو ترسی له‌ واژگۆ کردن ٠ بریک له‌ باسه‌یل. وه‌ فیلیگ تۆسیدان که‌ تان و پوویمان نه‌که‌فید ئە‌وده‌بشت.

له‌ یه‌کم خه‌وپیتگم هۆره‌و که‌م هی‌مان توانم ده‌نگ ٠ هاوار مناله‌گه‌ - دۆه‌تیگ بو! - ئە‌ژنه‌وم، وه‌ی هاوار پسای تیت. ئیکه‌ش پاش ئە‌وه‌

دهنگ ږ زړپه پای فت و فرز ږ منالهل که ههپهه لای
پځهفه گاننیلان کهن له هوشیاری رڼ له کسری من رموز پیل کهد.
سارڼکی رڼوارهلینگ ډونم، وه په له وه رڼیگا ډرچن و گام دانهن.
نهما له شوون ږ خوهیان جوله نیه کهن و گامینگ له یهک ډور
نه کهفتنه. چمان چه وړگیاونه وه هه ردهو. دهنگ ږ سمکو پای
چاروايگ تڼد. تاجبه! من سوو دیسان باسه هه لسم. زیه لگت چوو؟
یه هه ر نهو ژڅرخانه بو...

لایگو له چه پ کهم لایگو له راس؛ سارڼکیم وهک سهگ ږ کرمن
وه شوونمه و گیله گیله. پارقه خهیدن، تهر بوودن له زیقاو. ته وهن
بهیدنه ی، له شوونینگ ډه ڼدن له زهوی تووپیډ. دیسان له تره له تر
هه وگله و بوودن و هه لسیټ و رڼیا ډاگرڼد... وه ر ږ رڼم بوودن له
که وړینگ. نیه زانم له کووره هاتمه. له په یمان ږ په رنګه ی هزار گهزی
وه دیار ږ گولم که ویک هام له مینه ی چه. سه نګینی له شم هچ
جیگایگ نه تمان و نه له رانه وه. بڼم وه به ور و که فتمه قوی
تاریکان. پامل کردن ږ خود وه وږاوهیل ږ به رده وام کار ږ
کوړجایلانوه و لاپرتنگ خه رانه یگه بنوسید! هامه دیاردهو - کوړخیز
وه هه ر فیلینگ بق څاخر سه ر چوار لاپه ره رزانیدهو و سیه وه کردی -
ڼاکام نڼ وږاوهیله چه س؟ ڼه را کی تو سم؟

من هاوهل ُ رینگهیل ُ فرهیگ بۆمه . چ وه شهو چ وه رۆژ . باروهنی
 قورسیگ له نوورپستنهیل ُ ههین ُ سهفه ره لگرتمه . گاجار چم
 تماشاییان کهم . هه! له ئهوسا تا ئیسا چهنده ناونکیمان زایه و
 چهنده من پیر بۆمه . لاپه رهیل ُ فرهیگ رزانمهسه و هه کاتیگ سه
 کیشم له ناوییان؛ نوورپ له تیگ له من چه ورگیایه وه قهییانه و . دی
 ئه و من نیه خرپید . بهم دانهمه ی له قه ور . گاجاریش هه ره له یوا
 هه لیگرم و برنگی دهم له ناو گه نالدانه گه . پیم باوه ره که ن زۆرم ُ
 ئی گه نالدانه یله هن منن . وه سه ره زبله یله و هام له مینه ی کردن . لالا
 له خوه م فره دهم؛ لالا له خوه م پییا کهم .

مروّف وه گشتی دو بپن. یهکیک ئهوانه ن که وهختی تیه ن ئه و سهر
دهس، ئۆشن: خاس بو. وه راسی گشت چشتیگ باش بو.
دهرفه تمان که م بو به لام؛ له گله گله ی خو له که یل ُ ژیان وه لیفه ت
جوریمن. ئیرنگه ده ریه ن نیمن، بیلا بایدن. چین ُ دوهم ئه وانه ن؛
گۆشه قولاخ وسن و زرکه ی چاویان تید. به رده وام وپاوه چی، به رده وام
تامازوو، که دنیای ئه وان نه وه. گشت ئه مران و هاجه ته یل چۆنه
چنیاون که له یه ی گه مه ی هه رایه هری له پشت ُ ده رانه گه ئه ولاتر
ئه پایان نه ره خسا تا چاویگ بخشنه ناو.

مه رگ خوازه یل یان مه رگ تاله یل؛ بی برانه وه له مردن بیزاری که ن.
هه ر ئه را یه به تر وه ره و لای خوه یان بانگی که ن. لووای رو ناک ی
چرایگ له تاریکان ُ سه فه ریگ بی گه رانه وه، که وژهیگ بانتر له
ئاسوو دره وشیدن و راکیش وامه نه یل بی هیوای سه فه ره که ید. خال
پرسپکتیویئ که گشت ُ هیلیگ وه ره و لای خوه ی په لکیش که د.

تۆشم: کوره تۆ له من چه توای؟ من ئەسپ تەنیایکم و تا ئیستاش تەقلام یه بۆه ئی تەنیایه بپاریزم. ئیرنگه تۆ باسه بزانیته داخوازی من چهس. له شوونم مەکهف بهلام هه‌میشه بال چهویگ وه منا هه‌لال. ئیکه‌ش بیه‌م تا خوه‌م له شوونت په‌لکری بکه‌م. هه‌ر تماشایگ له تۆ به‌سه ...

من هه‌لییه ئاخیرین ئەسپم که له وه‌ره‌سه‌ی نامه‌ی ژیان، بی لاین‌دارانه خه‌ریکم له ئەنه‌خورد هه‌یفین هه‌وا خوه‌رداشت که‌م. له رییان س‌روشت و هه‌لکه‌فته‌یل تاییه‌ت جه‌هان، مه‌یله‌واری من وه‌ره‌و لیوار رزگاری و وه‌ره‌لا بۆن نه‌ره‌ویاسه‌و...

بی‌را بۆن و له هه‌ویری هه‌لنه‌هاتن. له ساجتاوه لاکز بۆن. له تام کردن مه‌زه‌ی بنچال گرتن. ورسیه‌تی نه‌شکانیم. بۆمن وه‌ بایس هق ئە‌لالیک. له پاش ئیمه ئە‌فتاوه‌یگ ئاو رشاننه ناو کوانییه‌گه و وه‌ گه‌رد به‌ور و بیه‌م ئیمه‌ش سه‌رد و سپ له تاریکان هۆشمان دامرد - ئەو چه‌ته پیچ که دوکه‌ل قانگمان دا لاوه‌ره‌ی کوورمان کرد - گوشتی وه نیک بزرنگی دالگم. گوشتیان وه نیک بزرنگی بنه‌ماله و گه‌ل هاورپیان. گه‌ل مه‌گۆ و ژاوه‌ژاوه‌ر؛ بن سه‌ر خورن و واق په‌ری. بی بپوا و بی پیر، تووز له ناو ده‌س هه‌لسایل. ملکه‌چه‌یل و ناپیروژه‌یل بی خودا. نیه‌زانم مه‌رگ قه‌سیل من چه له ناو دل‌یان دریدن. چه له ناو دل‌یان ساز که‌یت. بیروکه‌ی پر

له وړاوهیلان له هین^۰ مقوه بردن و هوردهو بون له گولیک له
قالیه گه و ست^۰گ وړانن له بره گه: هه وو! هر دیت چو له ی ناوه
چئ!! له زید و ماوا تارپا و گشت جی هیشت. ئیرنگه نوکئ ئه پای
ته ر بکه یمن و فریای بگه یمن. ئیسا له ژیر^۰ هه زاران خه روار خه رپگ
زامه یلی چه قینه و دمه ل^۰ و بخمه یل^۰ گیانی تووقیانه. وه ئاشکرا
ئیرنگه کسرا هاتییه له ناو چوار نیم گه ز خاک؛ ئه را هه رایه ر بال^۰ و
قولی وه ته رت داکیشاس. دی هه قا له یوا دانه نیشیم وه دم به که و.
له ئه و هوره و نه که یمن. دوور^۰ دنیا داو هات گل و گل له ی گاکو
خورپینه خپ خه وئیه و برد...

ژیانینگ له یوا باش. وهک ده نگالینگ ملهور داسه پاس وه مل^۰ منا.
سپاست که م ئه ی به خته وه ری دا و باپیرانی. سپاس ئه ی ژیان^۰
سه ودایی که له هه مبه ر رووداوه یل^۰ نه قه و ماو دس له قه یمه و
کردی. ویل^۰ و سه رپه تی له وه رییان^۰ ته گره خش ناپایار. سپاس
ئه ی ده رانه ی کامه رانی که هه میسه له من داخراوی. خوه شالم وهک
ئه سپیک تنه مه زه و سه رکه ش به رده وام له دالانه یل^۰ چاوه پوانی و
ته مه نگایل^۰ قه سیل له هه یته و بوم. هه ر هاتم و هه ر چیم. دیسان
سپاس ئه ی گشت ئه و ده رانه یله که له من هه لورپایان. ئه وه
خه ریک^۰ هه لاتنم و تووکه ل^۰ هشک خوه م شه ق دم. له سه ر به ته وی
لووق نه قم. بینایی پیم توشی تو له خه و به. خاس سه ره گلی بکه،
ئه را چاوه یل^۰ هه لبرکیای که س مزگانی دیاری نه کردیه. له

شەوقێ دوونێ تر پا له بازنه‌ی کړوکپ و تار ته‌نراو دانه ئه‌و
ده‌یشت. دیسان سپاس ئه‌ی بیروپایلێ نه‌زۆک، من ته‌قانی‌ن وه
ده‌رانه‌ی بته‌ویگا، تا له پشتییا ئه‌را هه‌میشه به‌تالی بکیشم...

له ناوخت خوهم ته قانم وه قاپي ده رانه ي داخراو. قووکه ريگ له هاتوچو نه تق. ليم ه لورا تونه ي. نه باوگ نه برا نه خواهيشک؛ کهس ده رانه که نه کرده و. نه رای گله ي کرده نه ده رفه ت ښ پرسيا ريگ. ده ورم که وره يل ښ به ريگ داته نيه که له تيره کيا بڼ پايان ښ خوه يانا زاوښي کرده نه. مه گه ر روژ ه لايډ. مه گه ر خوه ر گيان بڼه ونيډه پيما. وه فر نمشو و بڼي نيه تيډ. زوقوم له سقانه يل رموز که ن... نيه و نووای بگريد... تو توشيد وه رجه هاتن ښ من ده رانه ناوه لا بڼه؟

پووږي من هر له هه و بڼيه م بڼ په رتخيگ نه پرا کسرا هاتن؟! ته رخان کردن ښ گشت چرکه ساته يل ژيان وه خوږپاي، له ريفراف ښ واران سه ره تاتگی که م له بان ښ له ش ښ سه رد و ساکی به هار سال که ماته ل مه نييه. هيچ له عوده ي من نييه تيډ. له زمسان له ده وه رچه ي نه زوکی نه وره گان وانگ گرم له وه. له تاق ښ ناسمان له که وکه وي، وه که پووږيگ له زار و زه وي راکه م و هه بيه لاي ژيږ ښ تاق ښ نمدار و که وناژوو که م. سه رگه ردان له ناو زه پينه و سيمينه ي

ته پ و فیس له نوور. نازیه تبار ُ دهس ُ چاکلیگ که لقی له
شوون ُ دیاری گیر نه خوارد و من له ناو قلاپۆکی هه واور کرد و
ئه یه کرده ره ژهنم... له شه وار بئ بن و ئه نجام... چوئه زنا سهر
سیولم داپۆشان... وهختی له سهر ئاسوو گورگه یل ُ ورسی
لقلانن...

من خوهشم هات له دنيايگتر هه ناس بکيشم. وه چوار بالا سه فهر
کردوم. هه ولما لهی خاکه دوره و بکه فم. هه زم له ديين ډنياي
ئمرو و ئنسان ډ تازه و خوارده مهنی و دلنگ ډ رنگامه و ژنه يل بق.
شيت و شهيدای هه ميشه روښتن بقم. وهک رووباريگ يان مه ليگ
سه ودا له سهه. که هه زئ له بئ ريشه بقن پهل وه شانن له ناو
چولئ و ناته باييه. جوش و هه يه جان پيورين دنياي تازه بيقه رارم
کرديا، يه چشتيگ بق که من توواسم وهل ډ مال و ميلکان و ماوايا
بکه م، و دهريسات له تي بڙيه م... سپاس... سپاس.

تریک خستیم له وەر پامان. ئەلەهەدا کەر ئاو و روشنای بۆمن.
گرمەى هەورەیل ئاسوو لەرانەو. شلپەى ئاو و قورخەپک دا له بن ۆ
مل. رەشگ رەشگ باران له دەورمان تەنرێا و زلە کرد. **فرەتر زۆرم**
یە هەر بۆن و هەۆرات ۆ باران بق که رونج وه پیمان کرد...

بيوه ليفه ته پيشروو ناو نيشانداري له جهنگ و كيش و راوم وه
گهرد ښارپوكي ترسناكه گان بيهيم كه بهردهوام له چكله چزي و
ستگ وه شانن و نازارم بونه . من وهك ئهسپ په لاماريان بردم و
ئوان سهرد و سپ تهك دان نه و نواتر . گالته يان قزم چرمي كرديه .
له روژ يه كما مهيله وار ښاسووده يي هه ميشه يي بوم؛ دووژ شوون
دهم گازپان، ده موچاوم كرده وه دو گام ...

له ته له نه یل ٚ ئاشکرا هەر خوه ریڤدا که فتیه شوون ٚ که پووێگ وهی
 لایا وهو لایا، له بان ٚ ئی مه پزه وه سه ر ئه و جووه، هەر چید هەر
 چید تا له چاو ئاوا بۆد. وەر رق له ئاسۆ، دهس کردی وه شه ماله ی
 قیقه و پیکه نین. وه چاو بۆمن دیمن چون له ی هه له ته له به ونی
 سه وزه وار له ناو قافلله ی گو له میخه ک و دار هه زووه دره وشاید.
 ده رزی له وەر ٚ پات شکانن. وه به ن برپو بازیگ نیکتیرین نه سه دوی
 دالگانه جناخ کردن وه شان لا راستدا. چما نه زه ر که رده بۆد - نه زر
 که رده! - تو کو په که وله یگ بۆد. له وه فر هاتیده دی. تالته له
 سۆز که ویه خ و زه مه ریر بریا تۆد... له تریفه ی هونکای کانیک
 ده موچاوت پر بۆ له چاو پۆژنی. دایه ت بمری...

وه داخوه ئه و نه ژمه یله من زورم له خوهم دهرتیه رم پر کار ساز
 نین. دلله دل چاوه یلم هه نای تووان خه وهری باریان له تاو رخ
 نه وهی که که سیگ بتنیده لیم؛ خز که ن وهره و خوار تلیشنن. وه
 ته رزیگ که یاروو باوه مرد لای خوهی توشی: هه و! دیت چون
 به سه زوان له وهرده له کم نزیگ بق بگلیت! بیلا دس و دهمی بنه له
 یه ک. له جیاتن نه وه ملکه چ گرم و به زهی جورم تا دهمی بکیشیته
 قه پوز و یال و کوپالما. له رپه و خورپه ی ناو زگم بره سیده و. که
 چهنده ناوقه دم باریک بوه. نه گهر دس له قهیمه و بکن ره نکه له
 جی خوهم وه لاوا بتوویم. گیچهل فره یگ نه یرم نه را ترانان
 ته نیایی خوهم. هه همیشه خوهم داپلنم وه پییه و. له سه هر هیچ حازرم
 دس بکه مه گریانینگ نه گهر ماینه نه و چاوم دیار بوو. رکه رکه
 گزیندگ چاوانم، دوان گوش که مردنه وه هر دو لای سه رم.
 توک نه رمینگ که هر دم له وهیشت رخ و که وجره تی بژوه
 بوودن. هر دو دس نووا هیز دم. هه لپلیه مه و. چونه که توشن
 هر نیسا وه لاوا دهی له سه هر د.

دهسه لاتم فرس نه را نه وهی که خوهم بکه م وه دهسمایه ی تیزم و
 ته له که و گشتی وه پیم توله کی بکن. هه گ له دور شیوهی

که سیڭ دۆنم له قهسێ هلا که م وه خنجگه و دۆه فلی چم وه رهو
 پیرییهو. نانه جیبی که م. جور که سیڭ که له گشت ریبانهیل ژیان
 شاره زاس. بگر هه ره وه دروو ئدایان ده رتیه رم. تید و سه ر کیشی ده و
 دیارم پیم قۆشی: هه و یه سه دیمه ده و. تۆ هه ره له ئیساوه هاید له
 وه ر چا و من و ئاگادار ڤ گلا ر ا وتم. ئیکه ش من وه ک که سیڭ که له
 ژیر ئا و وه مینه ی چشت ڤ بیوه لیفه تیڭ بۆه هه ناسه م چیه له به ن.
 تا هه ناز ڤ داخنکیان چیم و دو سی گۆپ ئا و خوه م، وه په له په ل
 سه ر تیه ر مه و ده یشت ...

ئێ و پراوه یله ته نیا هن ڤ هه مشه ون تا و یگتر له وه ر چا و نیه مینن و
 ته نانه ت ه یچ لییان هالی نیه وم. به لام ناچارم هه ر سه ی ئار و
 عبه رت ڤ خوه من وه ک په لکه شر؛ وه ک تۆژ ڤ زامیڭ ناسوور دگان
 بکه مه ریچه و و بکه نمان و له خوه م بکه مانه و دور. فره جار تیهن
 دانیشن له لام. قول داکیشم و له ژیرا وه ملیسه و ئیسفایان گرم،
 گاجار وه یه و گاجار وه ئه وه نووړم. شوون ڤ قسه گاننیا ن گرم، له
 لییان گۆش ته کنم له نا کا و چشتیڭ له ده رون هانم ده یدن ئه پرا
 دلگاوه ی نزیکه فره تر ده س بکه مه هیلانن.

نیه زانم کی هه زێ له هیله ی ئه سپه! فره جار که هیلنم هه ست که م
 هه ر چێ فره تر له قوین ڤ دلآ ئێ کاره بکه م و ره گ ڤ ملم بته و تر
 بوو، کارگه ری باشتریڭ دیرێ له سه ر ئه وانیه ی که هان وه دیاره و.

دايم له سۆزناکترين هيلهيلم چريکنم و وه بيزنُ چه و تماشايان کم تا بزنام کارگريی تا چ رادهيگه . هر يه که که سينگ له ناوييان بزهيگ بنيشيټه سر ليوي هاز له گيانم رونج کهيد، چه تورهوا . له سر خواهشی و دس خواهشيان گهزگهز بالا روواکنم؛ لای خوهم وا هورهو کم که دياريترين چرکهسات ژيان نه و وهختهيه که ناوذنُکی چن کهس له يهک نزيکهو بکهيت .

روژيگ وه ريگه يگا گوزهرم . روژيگتر وه ريگايتر تيهمهو . نهوهی که کروورهی دهرنومه وه نهژمُ وشه دهر نيه تيډ . ناو دلم تاريکه . راشه کردن وه چ ناکاميگ رهسنيدهم! گومان گشتي توشيد که ژيان سهرانسر پيچهوانهس؛ له مهودايگ فره نزم و دهمدهست وه قهيهخه چه تريهيم . دواچار بي بزه يانه له چکانُ بهرزيگ برنگ دريهيدهو خوار .

له قوامُ جارن ژيان بهخشندهوه بوه . چمان نزيکهو له ناکام کردمه . بي مهياره دس کردمه وه پي، لهی لایا له هر بالا... له هر لا که تو بوشي لي هلوژاردمه . له واتای فلسهفیی سهرم سپ مينی . تامازوو چند وشه و رستهی جياوازم تا بوودن وه دهسمييه تدهرم نهرا برينُ مارگهی نووخوازانهيگ . سهروهشانه دس دهمه گهز و هيژ گرم تا له ناو گشت تهلهن و دهرونهيل بووم

وه داوڵ یه که ریوار ۆ بی مه تله وینگ که نه وه که سیگ ته قیت و نه که سیگ سه ر ریگا لی گریدن .

په یکه ره ی ئه سپ ۆ ئاواره و ویران بق دهس ۆ لاواره یل . په یکه ره یگ له مه فرغ که تاویشته لافاو خاپورکه ر زه مان بییاشتوود . له سه ر هه ر ریگایگ یه کیگ لییان بچقم . ئه سپیگ که هلا که یه و یال و کوپالۆ له هه وا شه کیده و؛ ئه سپیگ که وه هه ر دو دهس چه ن چاپۆک ۆ نه رم نووال و ه شنید و هه ره شه که ر له وه رییان ۆ لارمن ۆ زه مان پا داس وه گه ز . هه رچیگ لییان هاتییه ئه و خوار دانه م ئه و نه ر ۆ شانم و بان دامه له وه ر . له قه راخ ۆ کانینگ له "هزارکانی" په یکه ره یگتر له ئه سپ بچقم که هه رایهه ر دهس ۆ وه گوپیگ ئاو نه ره سیته . تا تینویی خوه ی بشکنیت ... له "بانقیلاوه یل" له "دلوو" له "خاکلی" هاوکات له هه ر شوونینگ یه کیگ له من رییا داگرتییه و هاوزایگ له من له گله وه گله ی ئی مه لوه نه یله که فته ی وه رییا له ساتیگ دیاری ، گشتییان وه یه که و رو له ئاسمان ۆ که و هیلن ، وه یه که و له بان دو پا هه لسن و چه ن چاپۆک نه رم و نووال وه شنن خه یالۆی ...

پانزه یان بیس په یکه ره ئه سپ له داربه پو و کوچگ ساز بکه م که هاوکات وپراوه یانه ، له یه ک نزیکه وه بوون و له یه ک داملکن . باسه

وړاوهيل و هورفام ئهسپ / 117

ئەپا ئه به د ئی ره وه ئه سپه بی هورفامه له ناو ریانهیل گومه سار
دیروک ویله و بکه م...

که ره ج - ۱۳۹۰

Wirraweyl û hürifami esp

Dastani kurdî

Nüser: çengîz iqballî (azad)

Sali çap: 2013 zayînî